І варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Основи вчення Старого Заповіту викладено в
- А посланнях апостолів
- Б Пісні над піснями
- В Нагірній проповіді
- Г десяти Божих заповідях

2. Її профіль карбували на монетах, її називали десятою музою, її ім'я —
- А Єлена
- Б Каліпсо
- В Сапфо
- Г Деметра

3. У вірші Овідія про чотири покоління людей останньою з богів землю покидає
- А Юнона
- Б Венера
- В Астрея
- Г Мінерва

4. Провідна тема вірша Ду Фу «При місяці згадую брата»
- А туга за батьківщиною
- Б засудження війни
- В краса природи
- Г братерська любов

5. Герой «Пісні про Роланда» Карл —
- А вітчим Роланда
- Б сарацинський король
- В батько Роланда
- Г сюзерен Роланда

6. Провідником в уявній подорожі Данте Пеклом і Чистилищем є
- А Гомер
- Б Вергілій
- В Горацій
- Г Август

7. Назва збірки «Канцоньєре» перекладається як
- А книга сонетів
- Б книга псалмів
- В книга віршів
- Г книга пісень

8. У класицистичній літературі такі жанри, як комедія, сатира, байка, передбачали використання
- А «високого» стилю
- Б «середнього» стилю
- В «низького» стилю
- Г «змішаного» стилю

9. Закон трьох єдностей у драматургії класицизму передбачає дотримання єдності
- А місця, часу, дії
- Б часу, характерів, місця
- В дії, часу, героїв
- Г часу, місця, сюжету

10. Найгучнішим успіхом «штюрмерського періоду» творчості Й.В. Гете стала публікація

А збірки «Римські елегії»
Б балади «Вільшаний король»
В трагедії «Фауст»
Г роману «Страждання молодого Вертера»

11. Цикли творів «Єврейські мелодії» було написано

А О. Пушкіним і А. Міцкевичем
Б Дж.Г. Байроном і Г. Гейне
В Г. Гейне й О. Пушкіним
Г Дж.Г. Байроном і А. Міцкевичем

12. Ф. Шиллера вважають першим національним драматургом

А у Німеччині
Б в Австрії
В у Швейцарії
Г у Франції

13. У русі «Буря і натиск» брали участь

А Г. Гейне й Е.Т.А. Гофман
Б Е.Т.А. Гофман і Ф. Шиллер
В Й.В. Гете й Ф. Шиллер
Г Й.В. Гете й Г. Гейне

14. «Енциклопедією російського життя» В. Бєлінський назвав твір

А «Євгеній Онєгін»
Б «Мертві душі»
В «Шинель»
Г «Герой нашого часу»

15. Трагедію «маленької людини», цілком залежної від несправедливо влаштованого суспільства, відображено у творі

А «Життя - це сон»
Б «Євгеній Онєгін»
В «Шинель»
Г «Простак»

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер
B	Кальдерон
C	Ф. Шиллер
D	Гоголь
E	Д. Дефо

1	«Ревізор»
2	«Вільгельм Телль»
3	«Пригоди Робінзона Крузо»
4	«Іліада»
5	Життя - це сон

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	«Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра
	«Канцоньєре» Ф. Петрарки
	«Жереб мені випав такий...» Сапфо
	«Скорботні елегії» Овідія
	«Дон Кіхот.» Сервантес

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	вірш
D	трагедія
E	повість

1	«Герой нашого часу»
2	«Гамлет»
3	«Енеїда»
4	«Станційний наглядач»
5	«Прометей»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Античність
B	Відродження
C	Середньовіччя
D	Просвітництво
E	Романтика

1	В. Шекспір
2	Вольтер
3	Сапфо
4	Дж. Г. Байрон
5	Дж. Рюдель

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

MIRE JÓ A RÁDIÓ?

Rádió! Bölömbér bácsi például nem is hiszi, hogy milyen nagyszerű találmány ez. A hang számára nincs távolság. És nincs akadály. Keresztültör a hegyeken. Úgy fut keresztül az emeletes házak falán, bútorain, emberein, mint a napsugár az ablaküvegen. Vagy mint a fecske a levegőn, illetve, ha ez a hasonlat rossz is lenne, a helyzet röviden az, hogy: fölzendül Párizsban a hang, és az ember nyomban hallja Budapesten, Honoluluban, Tahiti szigetén, sőt – ami már szinte hihetetlen - még talán Kiskupacon is.

Párizsban, Londonban, New Yorkban fölzendülő élő eleven hang Kiskupacon hallható! Nahát, ennek a csudának van egy kis, hogy úgy mondjam, perspektívája. Én például, ha ezt jól elgondolom, egészen fölizgulok, föllelkesülök, kezdek számítani, kombinálni, tervezni, kezdek hinni az emberben s a társadalomban, kezdek hinni nem kevesebben, mint az igazságban s az általános jólétben. Persze, úgy, hogy az ma még nincs, de majd lesz!

Tehát még egyszer Párizsban fölzendül a hang. No de micsoda hang? Mindenesetre legalábbis valami nagyszerű zene, amely mondjuk úgy, egy érzésbe forrasztja a honolului és a kiskupaci szíveket. Vagy azután – mert az érzés még nem minden –: Párizsban fölzendül a szó. A szó a gondolat hordozója. Valaki beszél, aki az emberi értelmesség és a kultúra csúcspontján áll. Beszél, tanít, fölvilágosít, bizonyít és meggyőz. Mert kell, hogy mindennek a világon meglegyen a maga helyes módja, hogy minden bajból legyen kivezető út, hogy legyen irány, amely visz előre és fölfelé. Párizsban vagy *másutt* megszólal a bölcsesség és a jóság, és elárasztja a földgömböt. Nincs akadály, mert sem a távolság, sem a hegy és a folyó, sem a kaszárnyák falai nem azok többé; nincs távolság sem a térben, sem az időben, szól az értelem beszéde és nyomban hallani, kapiskálni, érteni és akceptálni kell, nyomában csakhamar el kell majd következniük a tetteknek, az okos és igazságos tetteknek. Az értelem kigyúlt fényében úgy sorvad el az ostobaság, a gonoszság és a szegénység, mint a napfényben elpusztulnak a pincefergek.

Nagyszerű és remek és felséges és isteni s amilyen egzaltált szót csak ki tud az ember találni – hocide azt a kagylót, hadd teszem a fülemhez, és hadd örülök az örülőkkel, hadd ülök diadalt a diadalt ülőkkel.

Kezembe veszem a kagylót, a fülemhez emelem, Budapest beszél, várom áhítattal és szívdobogósan; megreccsen ám a borízű műbasszus, Budapesten fölzendül a hang, száll a szó, és hallom ám:

– És akkor a lúdtalpú király nagyot ütött tenyerével az asztalra, s így szólt: Nem úgy van az, öcsém!

1. **Mihez hasonlítja a szerző a rádió hangját? 2 pont**
2. **Szerkessz önállóan hasonlatot a rádióra! 2 pont**
3. **Sorolj fel három érvet a szöveg alapján, hogy miért hasznos találmány a rádió! 3 pont**
4. **Hogyan határozza meg a szöveg a *szó* fogalmát? 1 pont**
5. **Szövegkörnyezet alapján határozd meg az egzaltált szó jelentését saját szavaiddal! 5 pont**
6. **Az utolsó bekezdésben a szerző milyen műfajú szöveget hallhat? Indokold meg válaszodat! 5 pont**
7. **Hogyan értelmezed az alábbi részletet? 7 pont**

Az értelem kigyúlt fényében úgy sorvad el az ostobaság, a gonoszság és a szegénység, mint a napfényben elpusztulnak a pincefergek.

21. Напишіть твір-роздум на тему *Napjaink Robinzonja*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

ІІ варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Книги великих і малих пророків входять до складу
- А Корану
- Б Авести
- В Старого Заповіту
- Г Нового Заповіту

2. Давньогрецьким трагіком, який увів у сценічну дію третього актора, є
- А Есхіл
- Б Софокл
- В Гесіод
- Г Еврипід

3. Віршовий розмір, до якого найчастіше зверталися давньоримські поети, називається
- А гекзаметром
- Б амфібрахієм
- В ямбом
- Г хореєм

4. Найбільшим за обсягом жанром персько-таджицької поезії є
- А бейт
- Б рубаї
- В газель
- Г касида

5. Провідним образом куртуазної літератури є
- А студент-чернець
- Б мандрівний лицар
- В розбійник
- Г філософ

6. «Останнім поетом Середньовіччя» називають
- А Дж. Рюделя
- Б Данте Аліг'єрі
- В Ф.Петрарку
- Г Шекспіра

7. Для творчості вагантів НЕ характерне
- А пародіювання канонічних текстів
- Б звернення до мотивів і форм народної поезії
- В оспівування лицарського служіння Прекрасній Дамі
- Г поєднання античної традиції з карнавально-сміховою

8. До видатних постатей англійського Відродження належать
- А Дж. Чосер, Т. Мор, В. Шекспір, К. Марло
- Б П. Ронсар, Дж. Чосер, Ф. Бекон, В. Шекспір
- В Т. Мор, Ф. Рабле, В. Шекспір, П. Ронсар
- Г В. Шекспір, Дж. Чосер, Ф. Бекон, Ф. Війон

9. Щороку в день смерті Ж.Б. Мольєра Театр французької комедії ставить його п'єсу
- А «Міщанин-шляхтич»
- Б «Удаваний хворий»
- В «Скупий»
- Г «Мізантроп»

10. У Веймарі перед будівлею Національного театру стоїть пам'ятник

А Гете й Гейне
Б Гете й Гофману
В Гете й Шиллеру
Г Гете й Байрону

11. Твір про Дон Жуана НЕ писав

А Е.Т.А. Гофман
Б Дж.Г. Байрон
В О. Пушкін
Г М. Гоголь

12. Герой роману О. Пушкіна Володимир Ленський перед дуеллю читав

А власні поезії
Б вірші Ф. Шиллера
В роман Й.В. Гете
Г вірші Дж.Г. Байрона

13. Образ бунтівного, самотнього героя, пригніченого неможливістю змінити своє становище і світ, притаманний творам

А романтизму
Б класицизму
В бароко
Г Просвітництва

14. Поєднання контрастних, протилежних за значенням слів, які залогікою не поєднуються, називається

А оксюмороном
Б антитезою
В афоризмом
Г рефреном

15. У найурочистіший день свого життя герой повісті «Шинель» Ака- кій Акакійович Башмачкін уперше

А не прийшов на службу в департамент
Б після обіду нічого не писав
В відвідав театр
Г відвідав театр

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Дайте Аліг'єрі
B	Вергілій
C	Ф. Шиллер
D	М. Лєрмонтов
E	Г. Гейне

1	«Маскарад»
2	«Вільгельм Телль»
3	«Нове життя»
4	«Буколіки»
5	«Книга пісень»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Визначте правильну послідовність рядків, і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	Бароко
	сентименталізм
	реалізм
	класицизм
	відродження

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	роман
C	героїчний епос
D	комедія
E	вірш

1	«Герой нашого часу»
2	Станційний наглядач»
3	«Смерть Поета»
4	«Енеїда»
5	«Міщанин-шляхтич»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Відродження
B	Просвітництво
C	античність
D	початок XIX ст.
E	Середньові́ччя

1	Вольтер
2	Ф. Петрарка
3	Данте Аліг'єрі
4	Горацій
5	Ф. Шиллер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

„Könnyű” és „nehéz” nyelvek

Tudjuk, hogymindenemberinyelv, amitközösségekanyanyelvükként beszélnek, egyformánbonyolultszerkezetű.
Agyerekekegyformakönnyedséggeltanuljákmeganyanyelvüketvagyanyanyelveiket. Mégis, hafelnőttkorunkbantanulunkidegennyelvet, bizonyosnyelveknagyobbnehézségetokoznak, mintmások. Hogyanlehetségesez? Nincsittvalamiellentmondás?

Nincs. Afelnőttkorinyelvtanulásegészenmás, mintagyerekkori. Agyerekekazelső pillanattólhasználjákis, amitanyelvbőlelsajátítottak, mégpedigegyszerű célokra, éseszükegyüttfejlődikanyelvtudásukkal. Afelnőttekviszontsokáigtűrik, hogynemtudjákrendesfelnőtt-kommunikációrahasználniazidegennyelvet, inkábbegydarabigegyáltalánnemhasználják. Azacéljuk, hogyaminthasználnikezdik, rögtönudvarias, teljesenmegformált, felnőttesmondatokatmondjanak és értsenekmeg. Ehhezkomolybefektetésszükséges.

Agyerekeknemtanulnakszabályokról éskivételekről. Számukra kezdetben minden kivételes és egyedi, amit tanulnak. A szabályszerűségekre vonatkozóan ráérnek később, nagyobb tudás alapján általánosításokat kialakítani. A felnőttek viszont szabályok, táblázatok és kivételek segítségével próbálják megtanulni szóalakok és szerkezetek tömkelegét. Csak hosszú gyakorlás révén jutnak el oda, hogy ne képzeletbeli táblázatokból keressék ki a megfelelő alakokat, és ne kelljen tudatosan vigyázniuk a kivételekkel. (…)

Összefoglalva: csak a felnőttkori nyelvtanulás sajátos céljaiból, módszereiből és stádiumaiból fakad az a benyomásunk, hogy egyes nyelveket nehezebb megtanulni, mint másokat.

a) **Nevezz meg egy alapvető különbséget a gyerekek és a felnőttek nyelvtanulása között? /3 pont/**
b) **A szöveg alapján mi a célja a felnőttek nyelvtanulásának? /2 pont/**
c) **Mi az oka annak, hogy felnőtt korunkban egyes nyelvek megtanulása nagyobb nehézséget okoz, mint másoké? /4 pont/**
d) **Mi az összefüggés a felnőttek nyelvtanulása és a szabályok között? /2pont/**
e) **Magyarázd a kommunikáció és stádium szavak jelentését! /4 pont/**
f) **Miért szükséges komoly befektetés a nyelvtanuláshoz? Álláspontodat foglald össze három mondatban! /3 pont/**
g) **Foglald össze röviden saját tapasztalatodat a nyelvtanulással kapcsolatban! /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздумна тему *„A nagy világon e kívül/ Nincsen számodra hely” (Vörösmarty Mihály. Szózat)***(Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.**

ІІІ варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Антична література охоплює

А XII ст. до н.е. - I ст. н.е.
Б VIII ст. до н.е. - I ст. н.е.
В VIII ст. до н.е. - V ст. н.е.
Г VI ст. до н.е. - V ст. н.е.

2. За давньогрецькими міфами, вихованцем кентавра-провидця Хірона НЕ був

А Ясон
Б Ахілл
В Еней
Г Тесей

3. Найбільшим за обсягом поетичним твором давньоримської літератури є

А «Енеїда»
Б «Метаморфози»
В «Георгіки»
Г «Буколіки»

4. Автором «Пісні про хліб і шовк» є

А Конфуцій
Б Лі Бо
В Ду Фу
Г Ван Вей

5. Герой твору «Пісня про Роланда» Ганелон є втіленням

А лицарської звитяги й доблесті воїна
Б мудрості й благородства владаря
В підступності й пихатості зрадника
Г васальної вірності й відданості сюзерену

6. «З-поміж усіх великих людей він найзагадковіший. Єдине, що ми знаємо про нього, - це те, що він жив і страждав», — писав відомий ірландський митець Дж. Джойс про

А Гомера
Б В. Шекспіра
В Ісуса Христа
Г Фауста

7. Справжнє ім'я Дон Кіхота з Ламанчі, героя роману М. де Сервантеса, —

А Дон Галаор
Б Кикоть
В Роланд
Г Сід Руй Діас

8. «Звихнувся час...» — слова з монологу

А привида батька Гамлета
Б Клавдія
В Гамлета
Г Фортінбраса

9. До представників французького класицизму НЕ належить

А Ш. Перро
Б П. Корнель
В Ж. де Лафонтен
Г Й.В. Гете

10. Суперечка Поета й Коміка — епізод твору

А «Простак»
Б «Життя - це сон»
В «Фауст»
Г «Міщанин-шляхтич»

11. Народне зібрання біля озера Рютлі — епізод твору

А «Дзяди»
Б «Пан Тадеуш»
В «Вільгельм Телль»
Г «Розбійники»

12. У повісті-казці Е.Т.А. Гофмана фея Рожабельверде розчісувала Цахеса

А мідним гребінцем
Б дерев'яним гребінцем
В срібним гребінцем
Г золотим гребінцем

13. Уславлення патріотизму й боротьби за національне визволення — ідейний пафос твору

А «Євгеній Онєгін»
Б «Вільгельм Телль»
В «Фауст»
Г «Простак»

14. У романі О. Пушкіна слова «Вони зійшлися. Тьма і промінь, // Пісні і проза, лід і пломінь...» характеризують стосунки

А Ленського й Ольги
Б Онєгіна й Татьяни
В Онєгіна й Ленського
Г Татьяни й Ольги

15. Основним конфліктом у романі «Герой нашого часу є »

А протистояння Печоріна та світського товариства
Б протистояння Печоріна та Грушницького
В боротьба Печоріна із самим собою
Г воєнний конфлікт на Кавказі

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	М. де Сервантес
B	Дж. Боккаччо
C	П. Кальдерон
D	М. Лермонтов
E	М. Гоголь

1	«Герой нашого часу»
2	Дон Кіхот
3	Декамерон
4	Ревізор
5	Життя — це сон:

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Визначте правильну послідовність рядків, і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	Античність
	Романтизм
	Відродження
	Середньовіччя
	Бароко

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	трагедія
B	поема
C	героїчний епос
D	сонет
E	повість

1	«Пісня про Нібелунгів»
2	«Шинель»
3	«Мцирі»
4	«Ромео і Джульєтта»
5	«Бахчисарай»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	просвітництво
C	класицизм
D	романтизм
E	Відродження

1	Ж.Б. Мольєр
2	Ф. Петрарка
3	Ф. де Кеведо
4	А. Міцкевич
5	Ж.Ж. Руссо

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!

25 б.

A magyar siketek jelnyelve

Lehet, hogyelső hallásrameglepő, devanMagyarországonegynyelv, amelyetrengetegenhasználnakkörülöttünkazországmindentáján, denyomtatásbanszintesohanememlítettékmég, nincsnyelvtankönyve, szótárasem. Pedig valószínűleg mindenki találkozott már vele. Hogy mi ez a nyelv? – A magyar siketek jelnyelve.

Sokan még azt sem tudják, hogy nyelv. Azt hiszik, hogy rendszertelen, ötletszerű gesztikulálás, amilyet mi, hallók is használunk, ha például egy üvegfal választ el egymástól. Pedig erről szó sincs. A siketek jelnyelve ugyanúgy nyelv, mint a hangzó nyelvek.

Az is téved, aki azt hiszi, hogy ennek a nyelvnek valami köze van a magyarhoz. Igaz, hogy sok magyar hatás érezhető benne, de mondatai nem jelekkel visszaadott magyar mondatok. (…)

A magyar siketek jelnyelvének a története a ködbe vész, rokon jelnyelveit nem ismerjük. Az egyes országokban a siketek más és más jelnyelveket használnak, és csak kevés jelnyelv rokonsági viszonyai ismeretesek.

A siketek jelnyelve minden olyan jellegzetességgel rendelkezik, mint a hangzó nyelvek. Vannak benne ragozott és képzett szóalakok, kivételes szóalakok, szószerkezetek és mondatszerkezetek.

És vannak benne szokatlan jelenségek is, amik a jelnyelv közegéből fakadnak. Például van olyan, amikor két szó időben egyszerre jelenik meg. Így a tagadást a fejünkkel jelezzük, miközben egyidejűleg kezünkkel mutatjuk az igét, amit tagadunk. De az egyidejűség jellemző a társalgásra is. Semmi akadálya annak, hogy két társalgó fél egyszerre jeleljen.

Az emberi idegrendszer a jelnyelvek használatára éppúgy fel van készülve, mint a hangzó nyelv használatára. (…)

a) Mi az alapvető különbség a jelnyelv és a hangzó nyelv között? /3 pont/

b) A szöveg alapján milyen hasonlóságok van a két nyelv között? /3 pont/

c) Mi különbség a gesztikulálás és jelelés között? /4 pont/

d) Magyarázd a ködbe vész kifejezést! /3 pont/

e) Hogyan értelmezed, hogy a jelnyelvben olykor „két szó időben egyszerre jelenik meg”? /3 pont/

f) Mi a különbség a siket és süket szavak jelentése között? /2 pont/

g) Célszerű-e ismernünk a jelnyelvet nem siketként is? Fejtsd ki véleményedet néhány mondatban! /7 pont/

21. Напишіть твір-роздум на тему: *„Felelős vagyok a rózsámért – ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vésse.”* (Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).

50 б.

IV варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Священною книгою мусульман є
- А Біблія
- Б Авеста
- В Коран
- Г Веди

2. «Батьком трагедії» вважають
- А Еврипіда
- Б Арістофана
- В Есхіла
- Г Софокла

3. Переконання, що в житті необхідно триматися «золотої середини», — одна з провідних тем творчості
- А Вергілія
- Б Овідія
- В Горація
- Г Цицерона

4. Поезії Гафіза НЕ властиві роздуми
- А про сенс людського буття
- Б на релігійні теми
- В про життя святих
- Г про людське щастя

5. «Старша Едда» — це
- А британський епос
- Б скандинавський епос
- В іспанський епос
- Г французький епос

6. За жанровими ознаками «Пісня про Роланда» є
- А народною легендою
- Б ліричною піснею
- В фольклорною баладою
- Г героїчним епосом

7. Слова «Волею небес уродився я в сей залізний вік, аби на світі золотий вік, або, як іще кажуть, золоту добу, воскресити» належать
- А Гамлету
- Б Дон Кіхоту
- В Роланду
- Г Карлу Великому

8. «Королем» французької класицистичної комедії визнано
- А Ж. Расіна
- Б Ж. де Лафонтена
- В Ж.Б. Мольєра
- Г П. Корнеля

9. Пріоритетними для письменників-класицистів були інтереси
- А особистості
- Б влади
- В церкви
- Г родини

10. Дія трагедії «Фауст» розпочинається

А «Прологом на небі»
Б «Прологом на землі»
В «Прологом в театрі»
Г «Прологом в палаці»

11. Під час південного заслання після відвідин Києва О. Пушкін написав твір

А «Руслан і Людмила»
Б «Пісня про віщого Олега»
В «Я мить чудову пам’ятаю...»
Г «Я пам’ятник собі воздвиг нерукотворний.»

12. У перекладі Фауста, героя трагедії Й.В. Гете, Новий Заповіт розпочинається словами

А «Було в почині Слово!»
Б «Була в почині Мета!»
В «Була в почині Думка!»
Г «Була в почині Дія!»

13. Конкретна особа, факти життя або риси характеру якої покладено в основу образу літературного героя, називається

А персонажем
Б псевдонімом
В прототипом
Г автонімом

14. Основна думка, що є узагальненим вираженням змісту твору й містить оцінку зображених у ньому явищ, називається

А ідеєю
Б темою
В фабулою
Г лейтмотивом

15. Із життєвим шляхом М. Гоголя НЕ пов’язана

А Україна
Б Росія
В Англія
Г Італія

16.Установіть відповідність між персонажем і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Башмачкін
B	Телемах
C	пан Журден
D	Тібальт
E	Максим Максимович

1	«Міщанин-шляхтич»
2	«Шинель»
3	Одіссея»
4	«Герой нашого часу»
5	«Ромео і Джульєтта»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ. 2 б.

	«Дзяди» А. Міцкевича
	«Декамерон» Дж. Боккаччо
	«Мазепа» Дж. Г. Байрона
	«Простак» Вольтера
	«Скорботні елегії» Овідія

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	елегія
C	трагедія
D	повість-казка
E	балада

1	«Вільшаний король»
2	«Ромео і Джульєтта»
3	«Крихітка Цахес, на прізвисько Цинобер»
4	«До моря»
5	Заметіль»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцем До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.
3 б.

A	бароко
B	античність
C	Просвітництво
D	класицизм
E	романтизм

1	Д. Дефо
2	Горацій
3	Дж.Г. Байрон
4	Ф. де Кеведо
5	П. Корнель

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

Varázserő

Közhely, hogy a kimondott szónak varázsereje van. A világ sok részén a szó szoros értelmében is mágikus jelentőséget tulajdonítanak neki: bizonyos szavakat nem szabad kimondani (tabu), vagy éppen az hoz szerencsétlenséget, ha egy bizonyos helyzetben nem mondunk ki valamit. Az újszülötteknek fedőneveket adnak, az igazit nem szabad használni, és így tovább. Persze nem valószínű, hogy a természeti erőkre szavakkal hatni lehessen. De hogy az emberek tudnak egymásra hatni azzal, amit mondanak, az nem kétséges. Lehet ezt varázserőnek nevezni? Igen, amíg nem értjük, hogy hogyan is hatnak a szavak az emberekre, márpedig nem nagyon értjük.

Egy dolog bizonyos. Míg szinte teljesen urai vagyunk annak, hogy mit mondunk ki, szinte semmi tudatos ellenőrzésünk nincs afölött, hogy mi jut eszünkbe arról, amit hallunk, sőt, afölött sem, hogy a saját gondolataink milyen megfogalmazásban jutnak az eszünkbe. Az embernek ez a kiszolgáltatottsága áll a szavak varázserejének hátterében. Az érveken, a rábeszélésen kívül ezt is kihasználjuk, amikor szavakkal hatunk embertársainkra.

A jóindulatú vagy legalábbis jó szándékú ráhatásra példa a lelki terápia, aminek a gyógyszeres kezelésen, a munkával és mozgással való gyógyításon kívül a beszéd a legfontosabb eszköze. Aztán persze általában az irodalmat is ide sorolhatjuk, az is a szavak varázserejének jóindulatú használata. Tudjuk, hogy a gyógyító és az irodalmi tevékenységben is nagyon sok múlik a megfogalmazáson, sokszor több, mint a „mondanivalón”. De a nyelvészet még a közelébe sem került annak, hogy pontosabban is megfogalmazza ennek a törvényszerűségeit.

a) **Mi a szöveg témája? /1pont/**
b) **Magyarázd a tabu és közhely kifejezéseket! /4 pont/**
c) **Szerinted milyen babonás elgondolás húzódhat amögött, hogy az újszülötteknek fedőnevet adnak? /5pont/**
d) **Mi áll a szavak varázserejének hátterében a szerző szerint? /2pont/**
e) **Hogyan látja a szöveg az irodalmat? /2pont/**
f) **Mi a közös lelki terápia és az irodalom között? /4 pont/**
g) **Véleményed szerint miért múlik sokszor több a megfogalmazáson, mint a mondanivalón? /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему *Milyen testvér vagyok/lennék én*(Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). **50 б.**

V варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Притчі царя Соломона входять до складу
- А Корану
- Б Старого Заповіту
- В Нового Заповіту
- Г Вед

2. До трилогії Есхіла НЕ входить твір
- А «Прометей-вогненосець»
- Б «Прометей-богоборець»
- В «Прометей закутий»
- Г «Звільнений Прометей»

3. «Співцем кохання» називали римського поета
- А Горація
- Б Вергілія
- В Овідія
- Г Сенеку

4. У віршах Ду Фу НЕ розкрито тему
- А співчутливого ставлення до людини
- Б мирної праці
- В уславлення війни
- Г краси природи

5. Канцона — це вірш про
- А боротьбу за свободу й незалежність держави
- Б лицарську любов до Прекрасної Дами
- В зустріч лицаря й пастушки
- Г щасливе взаємне кохання

6. Збірку «Нове життя» присвячено
- А Росаурі
- Б Мадонні
- В Беатріче
- Г Лаурі

7. «Тридцять потворних велетнів», з якими має на думці битися герой твору М. де Сервантеса Дон Кіхот, усього лише
- А каторжники
- Б вітряки
- В барани
- Г селяни

8. Персонажами повісті Вольтера «Простак» є
- А Гуронець, Геслер, абат де Сент-Ів
- Б герцог Парріціда, панна де Керкабон, Гуронець
- В панна де Сент-Ів, отець Ту-а-Ту, Гордон
- Г абат де Керкабон, Руденц, Сент-Пуанж

9. Художники Делакруа, Рембрандт, Врубель, композитори Берліоз, Гуно, Шнітке, письменники Марло, Пушкін, Шеклі у своїй творчості зверталися до образів
- А біблійних книг
- Б Фауста й Мефістофеля
- В гомерівських поем
- Г Прометея і Наполеона

10. Посвячення головного героя в сан турецького «мамамуші» — епізод твору

А «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» М. де Сервантеса
Б «Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра
В «Простак» Вольтера
Г «Фауст» Й.В. Гете

11. Неузгодженість нумерації окремих частин — особливість твору

А «Мазепа»
Б «Дзяди»
В «Полтава»
Г «Фауст»

12. Літературний напрям, з яким пов'язана творчість Е.Т.А. Гофмана й А. Міцкевича, називається

А романтизмом
Б класицизмом
В бароко
Г сентименталізмом

13. Передісторія героїв і подій, покладена в основу літературного сюжету, називається

А зав'язкою
Б епілогом
В експозицією
Г епіграфом

14. За кілька днів до закінчення оренбурзького заслання Т. Шевченко занотував у своєму щоденнику: «Ніч місячна, тиха, чарівна ніч. Як прекрасно, вірно гармоніювала ця чарівна пустинна картина з чарівними віршами Лєрмонтова, які я мимоволі прочитав кілька разів як найкращу молитву Творцеві цієї невимовної гармонії...». Вірш, який пригадався поетові, називається

А «І нудно, і сумно...»
Б «Дума»
В «Три пальми»
Г «На дорогу йду я в самотині.»

15. Поданий перед текстом короткий влучний вислів, що містить сконденсовану основну думку твору, називається

А цитатою
Б епіграфом
В тропом
Г епітетом

16.Установіть відповідність між митцями та країною, яку вони представляють.
До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер, Анакреонт
B	М. де Сервантес, П. Кальдерон
C	Ф. Шиллер, Й.В. Гете
D	Ж.Б. Мольєр, Ш. Перро
E	А. Данте, Дж. Бокаччо

1	Франція
2	Німеччина
3	Греція
4	Італія
5	Іспанія

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	«Нове життя» Данте Аліг'єрі
	«Декамерон» Дж. Боккаччо
	«Дзяди» А. Міцкевича
	«Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра
	«Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	трагедія
B	поема
C	повість
D	повість-казка
E	вірш

1	«Герой нашого часу»
2	«Ромео і Джульєтта»
3	«Смерть Поета»
4	«Шинель»
5	«Золотий горнець»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцем До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.
3 б.

A	бароко
B	сентименталізм
C	відродження
D	класицизм
E	романтизм

1	Л. Стерн
2	Ф. Петрарка
3	Дж.Г. Байрон
4	Ж. Расін
5	П. Кальдерон

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

A romantika a nyelvről

A romantikus nacionalizmus, a múlt század elejének uralkodó eszmeisége ma is jelen van az átlagembernek a nyelvről való gondolkodásában. Jó példa erre az idegen eredetű szavak megítélése: ma is úgy véli a legtöbb laikus, hogy az idegen eredetű szavak kevésbé „jók", kevésbé szépek, használatuk kerülendő. Azok a nyelvek az igazán stramm, életrevaló nyelvek, melyek – úgymond – nem kényszerülnek idegen szavakat kölcsönvenni mondanivalójuk kifejezésére, hanem saját anyagukból is meg tudják alkotni a közleményeiket. Sietek leszögezni, hogy a nyelvtudomány nem foglal állást ilyen kérdésekben, minthogy e vélekedések értékítéletet tartalmaznak, s nem a nyelv működésére vonatkoznak. A nyelvészet csak azt vizsgálja, hogy a nyelv – mint a kommunikáció eszköze – hogyan látja el az információátadás feladatát. Ha az autó felborult mondat ugyanúgy képes továbbítani az információt, mint az, hogy a gépkocsi felborult, akkor a nyelvész a kettőt egyenértékűnek tekinti, s a további különbségtételt a stilisztikába vagy a nyelvtörténetbe utalja. (…)

A kis nemzeteknél ezen felül működött a kisebbségi érzésből származó nemzeti büszkeség, olykor nemzeti gőg is. „Nem szorulunk rá a mások javaira!" – sugallta a nyelvújítás, amikor kitalálta és bevezette a státus helyett az álladalom (később állam), vagy a klavír helyett a zongora szavakat. (…)

Mára mindezek a szempontok elévültek, s az idegen szavak kerülése inkább csak nemes és illendő hagyomány, mint parancsoló szükségszerűség. Egy valamire természetesen mindig mindenkinek vigyáznia kell: ne használjon idegen szavakat olyanok előtt, akik azokat nem ismerik, nem értik. Ez ugyanis kevélység és fennhéjázás – melyek viszont nem nyelvészeti, hanem erkölcsi kategóriák.

a) **Milyen elképzelések, indokok húzódhatnak az idegen szavak kerülése mögött? /3 pont/**
b) **A szöveg alapján mi a nyelvészet vizsgálati tárgya? /2 pont/**
c) **Magyarázd a laikus és stramm kifejezéseket! /4 pont/**
d) **Mi a nyelvújítás? /2 pont/**
e) **Írj egy-egy szinonimát a kevélység és a fennhéjázás szavakra! /2 pont/**
f) **Mi a véleményed, miért gondolhatják néhányan úgy, hogy az idegen szavak kevésbé jók, kevésbé szépek? /5 pont/**
g) **Foglalj állást az idegen szavak használatával kapcsolatban! Mikor szükséges illetve szükségtelen? /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему *A barátság jelentősége* на основі твору Марка Твена.: Том Соєр. (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

VI варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Євангеліє від святого Марка є складовою
- А Вед
- Б Корану
- В Старого Заповіту
- Г Нового Заповіту

2. У трагедії «Прометей закутий» Прометей знає
- А таємницю народження Зевса
- Б ім'я того, хто позбавить Зевса влади
- В таємницю народження Геракла
- Г ім'я того, хто посилить владу Зевса

3. Найгіршим із чотирьох людських поколінь Овідій вважав
- А золоте
- Б срібне
- В мідне
- Г залізне

4. Абу Абдаллах Джафар — ім'я
- А Гафіза
- Б Рудакі
- В Сааді
- Г Хайяма

5. У «Пісні про Роланда» франки мчать у бій з кличем короля Карла
- А «Аой!»
- Б «Слава!»
- В «Монжуа!»
- Г «За Францію!»

6. Жанр поезій, у яких Дж. Рюдель оспівав кохання до графині Триполітанської, називається
- А молитвою
- Б альбою
- В канцоною
- Г сирвентою

7. У назві твору Данте Аліг'єрі слово «божественна» з'явилося завдяки
- А В. Шекспіру
- Б Вольтеру
- В Дж. Боккаччо
- Г Й.В. Гете

8. Улюблений жанр П. Кальдерона —
- А філософська драма
- Б комедія інтриги
- В ауто
- Г драма честі

9. Твір французького теоретика класицизму Н. Буало називається
- А «Класицистична поетика»
- Б «Поетика класицизму»
- В «Мистецтво поетичне»
- Г «Мистецтво класицизму»

10. Розіграш із перевдяганням у п'єсі «Міщанин-шляхтич» вигадав
- А Ков'єль

Б Дорант
В Клеонт
Г Журден

11. У творі Й.В. Гете репліка «Лиш той життя і волі гідний, // Хто б'ється день у день за них...» належить

А Богу
Б Маргариті
В Мефістофелю
Г Фаусту

12. Персонаж повісті-казки Е.Т.А. Гофмана Проспер Альпанус — це

А чарівник
Б студент
В батько Кандиди
Г відомий скрипаль

13. Перша драма Ф. Шиллера називається

А «Дон Жуан»
Б «Корсар»
В «Розбійники»
Г «Буря»

14. Реалізм роману «Євгеній Онєгін» виявився в

А зображенні життя російського суспільства
Б натуралістичному зображенні персонажів
В реалізації типу «зайвої людини»
Г реалізації типу «зайвої людини»

15. До жанрів НЕ належить

А поема
Б альба
В повість
Г строфа

16.Установіть відповідність між персонажем і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер
B	Й.В. Гете
C	Ф. Петрарка
D	М. Гоголь
E	Дж. Свіфт

1	«Мертві душі»
2	«Канцоньєре»
3	«Мандри Гуллівера»
4	«Страждання молодого Вертера»
5	«Одіссея»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. 1. Установіть хронологічну послідовність епізодів у романі «Євгеній Онєгін» і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ 2 б.

	знайомство Онєгіна з Ленським
	дуель Онєгіна з Ленським
	сон Татьяни
	бал у Ларіних
	письмо Онєгіна до Татьяни

18. Установіть відповідність між персонажем і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Башмачкін
B	Офелія
C	Анхіз
D	Віра
E	Ганелон

1	«Енеїда»
2	«Герой нашого часу»
3	«Гамлет»
4	«П існя про Роланда»
5	«Шинель»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між жанром і митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	сонет
B	комедія-балет
C	байка
D	роман
E	трагедія

1	Ж. де Лафонтен
2	М. де Сервантес
3	Ж.Б. Мольєр
4	Софокл
5	Г. Гейне

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!

25 б.

A szleng

A szleng angol szó ugyan, de a szlenget nem az angolok találták ki. Talán azért használják világszerte az angol terminust, mert az angolok voltak a legkényesebbek a standard és a nem standard nyelvhasználat különbségeire. A szlengnek legfőbb jellemzője az átmenetiség, a mulandóság, a divathullámszerű terjedés, majd elapadás. Húsz-harminc évvel ezelőtti szleng-kifejezések például: *Hát én lepetézek!*a meglepetés, méltatlankodás kifejezésére; *A húga jó bőr*,értsd: 'szép vagy belevaló nő'. Ezeket ma már nem hallani, és talán sokan már nem is értenék őket. Helyettük mások jelentek meg, például az*arc*, melyet 'fickó, pofa' értelemben használnak (*Jó arc a Csaba*). A fölösleges vagy értelmetlen szöveget egy-két évtizeddel ezelőtt *sóder*-nek neveztük (*Ne lökjed nekem itt a sódert*!), ma ugyanebben a jelentésben a *rizsa* járatos. (…)

A szleng lételeme az átmenetiség, a kérészéletűség. Ha valamit évszázadokon át használnak, az nem szleng, hanem a nyelv stabil része. Ezért nem nevezhetjük szlengnek a klasszikus trágárságokat, de nem szleng a *-suk/-sük* igeraghasználat vagy a *nem-e jöttek* szerkesztés sem. A szleng lényege, hogy alternatívát nyújt, tehát olyasmit fejez ki, amire az illető is tudna más, közismert és közhasználatú – ha nem is feltétlenül elegáns vagy irodalmias – kifejezést, vagy amit mások nem úgy mondanának. A szleng: gesztus.

Előfordul, hogy valamely szleng-kifejezés rögzül, és nem vész ki a generáció kikopásával: ez történt például a *pofa* szóval. A harmincas-negyvenes években jóízű, tréfás szleng-szó volt 'ember' értelemben – mára elszíntelenedett, elvesztette divat (azaz szleng-) ízét, s egyszerűen a bizalmas nyelvhasználat alacsony stílusértékű szava lett, semmilyen gesztust nem tartalmaz: *A harmadikon egy pofának van HILTI fúrója.* Az irodalom is képes legalizálni szleng-szavakat, ez történik napjainkban a *zsaru* szóval, melyet gyerekkoromban álmomban nem mertem volna rendőr előtt kiejteni, ma meg a rendőrség maga használja, kedélyes öniróniával.

a) **Milyen jellemzői vannak a szlengnek? Sorolj fel legalább négyet! /2pont/**
b) **Mit jelent az a megállapítás, hogy a szleng kérészéletű? /4pont/**
c) **Magyarázd a terminus és gesztus szavakat! /4 pont/**
d) **Írj egy általad ismert szleng-kifejezést a meglepetés, méltatlankodás kifejezésére! /3 pont/**
e) **Miért nem tekinthető szleng-kifejezésnek a nem-e jöttek szerkesztés? /3 pont/**
f) **Az 'ember' szónak milyen a szleng köréből származó szinonimái találhatók a szövegben? /2 pont/**
g) **Véleményed szerint milyen helyzetekbe/környezetbe illenek leginkább a szleng-kifejezések? Válaszodat indokold! /7 pont/**
h)

21. Напишіть твір-роздум на тему Agyermekkor szépségei, на основі цитати: *„Így aztán együtt elindultak. De akárhová mennek, és akármi történik velük útközben, az Erdő végén, az Elvarázsolt Völgyben a kisfiú meg a medvéje mindig játszani fognak."* (Milne: Micimackó)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).

50 б.

VII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Священною книгою зороастрійців є
- А Біблія
- Б Авеста
- В Коран
- Г Веди

2. У творах античної літератури НЕ розкрито тему
- А величі й могутності богів і героїв
- Б краси й нездоланності сил природи
- В долі «маленької людини»
- Г життєвої стійкості й патріотизму

3. За Вергілієм, у пророцтві Анхіза про майбутнє Риму згадуються подвиги
- А Геракла
- Б Гектора
- В Тесея
- Г Ясона

4. Прийом паралелізму НЕ застосовано в поезії
- А «Повертаються дикі гуси»
- Б «При м ісяці згадую брата»
- В «Входжу в річку...»
- Г «Пісня про хліб і шовк»

5. Фірдоусі — автор твору
- А «Старша Едда»
- Б «Пісня про Нібелунгів»
- В «Шах-наме»
- Г «Давид Сасунський»

6. Із Флоренцією НЕ пов’язане життя
- А Ф. Петрарки
- Б Дж. Рюделя
- В Дж. Боккаччо
- Г Данте Аліг’єрі

7. Під час уявної подорожі потойбіччям Данте зустрічає тіні поета Орфея, героїв «Енеїди», султана Саладіна, лікаря Авіценни в
- А Лімбі
- Б Чистилищі
- В Раю
- Г Аїді

8. До «низьких» жанрів класицизму НЕ належить
- А байка
- Б авантюрний роман
- В героїчна поема
- Г сатира

9. Автором твору «Мистецтво поетичне», у якому викладено основні правила поетики класицизму, є
- А Р. Декарт
- Б Н. Буало
- В П. Корнель
- Г Ж. Расін

10. Символічне значення образу Вагнера в трагедії Й.В. Гете —

А приречене кохання
Б скептичне заперечення
В наука, відірвана від життя
Г пошуки істини

11. У трагедії «Фауст» Й.В. Гете НЕ порушено філософської проблеми

А життєвого призначення людини
Б мистецтва та його ролі в суспільстві
В виховання патріотизму
Г пізнання таємниць світу

12. «Однаково неперевершений як юрист, як поет, як музикант, як живописець» — сказано про

А М. Лермонтова
Б Дж.Г. Байрона
В Е.Т.А. Гофмана
Г А. Міцкевича

13. За жанром «Німеччина. Зимова казка» Г. Гейне —

А балада
Б сатирична поема
В повість-казка
Г історична поема

14. Прочитайте уривок і визначте, з якого він твору.

Прощай же, море! Не забуду Твою красу, твої дари,
І довго, довго чути буду Твій шум у тихі вечори.

А «Парус» М. Лермонтова
Б «Буря» В. Шекспіра
В «До моря» О. Пушкіна
Г «І нудно, і сумно...» М. Лермонтова

15. Анні Петрівні Керн О. Пушкін присвятив твір

А «Я мить чудову пам’ятаю...»
Б «Я вас любив.»
В «Євгеній Онєгін»
Г « До моря»

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Дж.Г. Байрон
B	Г. Гейне
C	Пушкін
D	М. Гоголь
E	Ф. Шиллер

1	«Орлеанська діва»
2	«Чому троянди немов неживі?..»
3	«Тарас Бульба»
4	«Мій дух, як ніч...»
5	«Заметіль»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ. 2 б.

	«Життя - це сон» П. Кальдерона
	«Ревізор» М. Гоголя
	«Коли розлучаються двоє...» Г. Гейне
	«Простак» Вольтера
	«Декамерон» Дж. Боккаччо

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	філософська повість
B	повість
C	повість-казка
D	сонет
E	комедія-балет

1	«Крихітка Цахес на прізвисько Циннобер»
2	«Міщанин-шляхтич»
3	«Простак»
4	«Мцирі»
5	«Як не любов, то що це бути може?..»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між країною та митцем, який її представляє.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Італія
B	Англія
C	Франція
D	Німеччина
E	Польща

1	Г. Гейне
2	Ф. Петрарка
3	Дж.Г. Байрон
4	А. Міцкевич
5	Вольтер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

Juhász Gyula: Milyen volt...

Milyen volt szőkesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús kalásszal jő a sárguló nyár
S e szőkeségben újra érzem őt.

Milyen volt szeme kékje, nem tudom már,
De ha kinyílnak ősszel az egek,
A szeptemberi bágyadt búcsuzónál
Szeme színére visszarévedek.

Milyen volt hangja selyme, sem tudom már,
De tavaszodván, ha sóhajt a rét,
Úgy érzem, Anna meleg szava szól át
Egy tavaszból, mely messze, mint az ég.

a) **Mi a vers témája? (1 pont)**
b) **Határozd meg a műfaját! (1 pont)**
c) **Mit érzékeltet a költő a természeti jelenségekkel? (3 pont)**
d) **Írd ki a versből a megszemélyesítéseket! (3 pont)**
e) **Hozz saját példát a megszemélyesítésre! (3 pont)**
f) **Keresd meg a költeményben lévő hasonlatot! Írd ki! (3 pont)**
g) **Karikázd be az alliterációkat! (2 pont)**
h) **Add meg a *visszarévedek* szó rokon értelmű párját! (2 pont)**
i) **Fogalmazd meg néhány mondattal a véleményedet a versről! (7 pont)**

21. Напишіть твір-роздум на тему *„Ábrándozás az élet megrontója, mely kancsalul festett egekbe néz” (Vörösmarty Mihály: A merengőhöz)*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

VIII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Послання апостола Павла є складовою
- А Корану
- Б Авести
- В Старого Заповіту
- Г Нового Заповіту

2. У поемі «Іліада» дар віщування мала
- А донька царя Пріама Кассандра
- Б дружина Гектора Андромаха
- В кохана Паріса Єлена
- Г цариця Ітаки Пенелопа

3. У двобої, зображеному в поемі Вергілія, Еней переміг
- А Латина
- Б Турна
- В Ахілла
- Г Аякса

4. Ходжа Шамседдин Могаммад — ім'я
- А Рудакі
- Б Гафіза
- В Хайяма
- Г Сааді

5. До жанрів лірики трубадурів належить
- А видіння
- Б молитва
- В сирвента
- Г патерик

6. Провідна тема вірша Ду Фу «Повертаються дикі гуси» —
- А туга за батьківщиною
- Б засудження війни
- В краса природи
- Г братерська любов

7. Містичного значення в «Божественній комедії» Данте Аліг'єрі набуває число
- А «3»
- Б «7»
- В «9»
- Г «12»

8. Добу класицизму у Франції називають
- А «добою Корнеля»
- Б «добою Лафонтена»
- В «добою Мольєра»
- Г «добою Расіна»

9. Особлива форма комедії, створена Ж.Б. Мольєром, — це
- А комедія-балет
- Б комедія-опера
- В комедія-фарс
- Г комедія-водевіль

10. Головний герой комедії «Міщанин-шляхтич» подарував маркізі
- А намисто з перлин

Б голландські тюльпани
В діамантовий перстень
Г смарагдове кольє

11. Й.В. Гете зазначав, що «Пролог на небі» (трагедія «Фауст») був навіяний аналогічною сценою в біблійній книзі

А Естер
Б Псалмів
В Іова
Г Рут

12. Під ім'ям лікар Ріттер певний час жив

А Вольтер
Б Дж.Г. Байрон
В Ф. Шиллер
Г Е.Т.А. Гофман

13. «Останнім романтиком», який в одному зі своїх листів зазначав: «Тисячолітнє царство романтизму скінчилось, і я був останнім казковим царем, який склав із себе корону», є

А Дж.Г. Байрон
Б А. Міцкевич
В Г. Гейне
Г Е.Т.А. Гофман

14. Першим у світовій літературі романом у віршах є твір

А «Паломництво Чайльд-Гарольда»
Б «Євгеній Онєгін»
В «Шильйонський в'язень»
Г «Дон Жуан»

15. Різновид смішного, що має гострий, непримиренний називається

А іронією
Б сатирою
В гротеском
Г сарказмом

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	О. Пушкін
B	А. Міцкевич
C	Ф. Шиллер
D	М. Гоголь
E	А. Данте

1	«Вільгельм Телль»
2	«Дзяди»
3	«Тарас Бульба»
4	«Нове життя»
5	«Мідний вершник»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	«Нове життя» Дайте Аліг'єрі
	«Божественна комедія» Данте Аліг'єрі
	«Книга пісень» Ф. Петрарки
	«Книга пісень» Г. Гейне
	«Простак» Вольтера

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	героїчний епос
D	комедія
E	повість

1	«Ревізор»
2	«Тарас Бульба»
3	«Страждання молодого Вертера»
4	«Пісня про мого Сіда»
5	«Енеїда»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Відродження
B	античність
C	Середньовіччя
D	Просвітництво
E	Класицизм

1	Вольтер
2	Ф. Петрарка
3	Данте Аліг'єрі
4	Ж.Б. Мольєр
5	Софокл

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

GárdonyiGéza: Egricsillagok

- Kedves barátaim és védőtársaim! A falakat láttátok, most már a falakon belül levő erőt is ismeritek. Ebben a várban van most a maradék ország sorsa. (…)
- Ha Eger elesik, utána nem állhat meg se Miskolc, se Kassa. Az apró várakat lerázza a török, mint a diót. Nincs többé ellenállás. És akkor Magyarországot beírhatja a történelem a halottak könyvébe. (…) – Az egri vár erős, de ott a szolnoki példa, hogy a falak ereje nem a kőben van, hanem a várvédők lelkében. Ott pénzen fogadott idegen zsoldosok voltak. Nem a várat mentek védeni, hanem hogy zsoldot kapjanak. Itt az öt pattantyús kivételével minden ember magyar. Itt mindenki a hazát védi. Ha vér kell, vérrel. Ha élet kell, élettel. De ne mondhassa azt ránk a jövendő nemzedék, hogy azok a magyarok, akik 1552-ben itt éltek, nem érdemelték meg a magyar nevet. (…)
- Azért hívattam össze kegyelmeteket…, hogy mindenki számot vethessen magával. Aki többre becsüli a bőrét, mint a nemzet jövendőjét, nyitva még a kapu. Nekem férfiak kellenek. Inkább kevés oroszlán, mint sok nyúl. Akinek reszket az ina a közelgő zivatartól, hagyja el a termet, mielőtt tovább szólanék, mert meg kell esküdnünk a vár védelmére olyan esküvel, hogy ha azt megszegi valaki, meg ne állhasson holta után az örök Isten színe előtt.

a) Mi a célja Dobó István várvédőkhöz intézett szavainak? (2 pont)
b) Melyik évben hangzott el a várkapitány beszéde? (1 pont)
c) Hogyan értelmezed a 3. mondatot? (4 pont)
d) Írd ki a szövegből a hasonlatot! (2 pont)
e) Szerkessz egy saját hasonlatot! (2 pont)
f) Magyarázd meg, mit jelentenek az alábbi kifejezések! (6 pont)
reszket az ina
többre becsüli a bőrét
g) Értelmezd Dobó István kijelentését! (8 pont)
„Inkább kevés oroszlán, mint sok nyúl.”

21. Напишіть твір-роздум на тему*„Ábrándozás az élet megrontója, mely kancsalul festett egekbe néz”*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).
50 б.

IX варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Коран складається з

А сорока п’яти сур
Б дев’яноста дев’яти сур
В ста чотирнадцяти сур
Г ста двадцяти семи сур

2. За давньогрецькими міфами, Одіссей був царем

А Спарти
Б Афін
В Ітаки
Г Криту

3. «Християнином до Христа» називають

А Овідія
Б Вергілія
В Горація
Г Архілоха

4. Прочитайте поезію і визначте її жанр. Хіба у Всесвіті найкращий твір - не ми?
В очах у розуму зіниця й зір - не ми?
Це коло Всесвіту скидається на перстень,
А камінь, що горить ясніш од зір, - це ми.

А сонет
Б рубаї
В канцона
Г сирвента

5. Лицемірність церковників і засилля церковної влади в висміювали

А жонглери
Б шпільмани
В трувери
Г ваганти

6. Паоло і Франческа — герої твору

А «Фауст» Й.В. Гете
Б «Гамлет» В. Шекспіра
В «Життя - це сон» П. Кальдерона
Г «Божественна комедія» Данте Аліг’єрі

7. Особливістю оформлення тексту в романі «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» є

А відсутність поділу н розділи
Б наявність присвяти перед кожним розділом
В наявність епіграфа до кожного розділу
Г наявність короткого викладу подій у заголовках розділів

8. Суперечність між особистими почуттями людини та її громадянським обов’язком — основна форма конфлікту

А класицистичної драми
Б античної трагедії
В середньовічного епосу
Г ренесансних романів

9. Персонажу комедії Ж.Б. Мольєра пану Журдену НЕ довелося платити підмайстрові кравця за «особливе звернення»

А «шляхетний пане»
Б «ваша ясновельможносте»
В «ваша світлосте»
Г «ваша високосте»

10. Класицистична драма складається з

А шести дій
Б п’яти дій
В чотирьох дій
Г трьох дій

11. П’єса Ж.Б. Мольєра «Міщанин-шляхтич» - типова

А «комедія характерів»
Б «комедія масок»
В «комедія ситуацій»
Г «комедія помилок»

12. У трагедії Й.В. Гете слова «тої сили часть, що робить лиш добро, бажаючи лиш злого» характеризують

А відьом
Б Духа Землі
В Мефістофеля
Г Фауста

13. Вірш О. Пушкіна «Я вас любив...» належить до

А пейзажної лірики
Б інтимної лірики
В громадянської лірики
Г філософської лірики

14. «Точність і стисліть - от перші достоїнства прози. Вона вимагає думок і думок - без них блискучі вислови ні до чого...» - так 1821 р. сформулював основний закон своєї творчості

А Й.В. Гете
Б О. Пушкін
В Е.Т.А. Гофман
Г М. Гоголь

15. Гальмування прямого розвитку сюжетної дії, що набула значного загострення, уповільнення розповіді про зображувану подію з метою посилення зацікавленості нею називається

А ритмом
Б речитативом
В ретардацією
Г ремаркою

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер
B	М. де Сервантес
C	Ф. Шиллер
D	Д. Дефо
E	М. Гоголь

1	«Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі»
2	«Розбійники»
3	«Одіссея»
4	«Старосвітські поміщики»
5	«Пригоди Робінзона Крузо»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів. 2 б.

	«Я пам’ятник собі воздвиг нерукотворний...» О. Пушкіна
	«Шинель» М. Гоголя
	«Смерть Поета» М. Лєрмонтова
	«Паломництво Чайльд-Гарольда» Дж.Г. Байрона
	«Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	філософська повість
C	героїчний епос
D	повість-казка
E	трагедія

1	«Ромео і Джульєтта»
2	«Простак»
3	«Пісня про мого Сіда»
4	«Крихітка Цахес на прізвисько Циннобер»
5	«Вій»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Середньовіччя
B	античність
C	Просвітництво
D	Відродження
E	Класицизм

1	Ж. Б. Мольєр
2	Ф. Петрарка
3	Д. Дефо
4	Б. де Борн
5	Архілох

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Lázár Ervin: A Hétfejű Tündér

Virágszemű

Abból már sok botrány származott, hogy valakinek szép szeme van. be ilyesféle perpatvarról, ami Varga Julcsa szeme miatt kerekedett, állítom, még a legöregebbek sem hallottak. Mert Varga Julcsát, ha netán nem tudná valaki, Virágszeműnek nevezik. Azért, mert gyönyörűséges kék szeme van. Nos hát ebből lett a haddelhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem átallotta azt mondani:

– Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág.

A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

– Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona.

Rikoltozott a Tavaszi Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtőle kölcsönözte a színét Julcsa szeme.

Az Ibolya a hasát fogta nevettében.

– Még hogy azt képzelitek… hehe… és én?

Az Erdei Gyöngyköles erre lelilázta az Ibolyát.

– Nem is kék vagy, lila – mondta dühösen.

– Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! – kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

– Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

– Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek.

Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek.

Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

– Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

– Színvak? Miért?

– Reggel, amikor erre jártam – mondta Mikkamakka –, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

– Persze – mondták a virágok –, és?

– Most meg hét vöröset látok.

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan visszakékültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakkának.

– Ó – mondta Mikkamakka –, de oktondiak vagytok! Ez a legegyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavaszi Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. – (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) – És közben persze – folytatta Mikkamakka – Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékellenek, virítanak.

a) **Keresd meg és írd ki, kik vitatkoztak egymással a szövegben! (4 pont)**
b) **Mi volt a vita tárgya? (1 pont)**
c) **Keress a szövegben hasonlatot! Írd ki! (2 pont)**
d) **Szerkessz egy hasonlatot a saját szemedről! (2 pont)**
e) **Értelmezd a következő kifejezéseket! (4 pont)**
   hajba kaptak
   oktondiak
f) **Mivel zárult a vita? (3 pont)**
g) **Mi a véleménye Mikkamakkának a virágokról? Szerinted megfelelően zárta le a vitát? (9 pont)**

21. Напишіть твір-роздум на основі цитати: *„Szépek vagytok, de üresek. Nem lehet meghalni értetek. Persze egy akármilyen járókelő az én rózsámra is azt mondhatná, hogy ugyanolyan, mint ti. Holott az az igazság, hogy ő egymaga többet ér, mint ti valamennyien, mert ő az, akit öntözgettem. Mert ő az, akire burát tettem. Mert ő az, akit szélfogó mögött óvtam. …ő a barátom.” (Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)* ! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

X варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Псалми — це пісні релігійного змісту, що входять до складу
А Вед
Б Корану
В Старого Заповіту
Г Нового Заповіту

2. Оспівування життєвих радощів і насолод — провідний мотив творчості послідовників
А Сапфо
Б Тіртея
В Архілоха
Г Анакреонта

3. Елегія Горація «До Манлія Торквата» — зразок
А інтимної лірики
Б пейзажної лірики
В громадянської лірики
Г філософської лірики

4. Досконало чистий — «народне ім'я» поета
А Лі Бо
Б Рудакі
В Гафіза
Г Ду Фу

5. У ліриці вагантів НЕ розкрито тему
А кохання до Прекрасної Дами
Б лицемірства духовних осіб
В радощів земного життя
Г сенсу людського життя

6. До жанрів клерикальної літератури належить
А гімн
Б альба
В серенада
Г сирвента

7. «Канцоньєре» Ф. Петрарки є зразком
А інтимної лірики
Б пейзажної лірики
В громадянської лірики
Г філософської лірики

8. Появі Сехисмундо, героя п'єси Кальдерона, у королівському палаці передує метафорична розмова про
А орла
Б ворона
В яструба
Г пугача

9. Персонаж п'єси «Міщанин-шляхтич» пан Журден прагне одружитися з Доріменою тому, що
А хоче виправити свої фінансові справи
Б безмежно її кохає
В хоче отримати дворянський титул
Г хоче привласнити її статки

10. Утвердження сили духу як найвищої цінності передано у вірші «Прометей», автором якого є

А М. Лермонтов
Б О. Пушкін
В Дж.Г. Байрон
Г Й.В. Гете

11. Серед наставників героя комедії «Міщанин-шляхтич» пана Журдена НЕ було вчителя

А танців
Б живопису
В філософії
Г фехтування

12. Поєднання повсякденної реальності з елементами дивовижного й фантастичного властиве твору

А «Життя - це сон» П. Кальдерона
Б «Крих ітка Цахес на прізвисько Циннобер» Е.Т.А. Гофмана
В «Простак» Вольтера
Г «Мазепа» Дж.Г. Байрона

13. Пародією на «байронічного героя» є образ

А Печоріна
Б Вернера
В Грушницького
Г Вулича

14. Середовище українських «старосвітських» поміщиків М. Гоголь зобразив у

А збірці «Вечори на хуторі біля Диканьки»
Б збірці «Миргород»
В циклі «Петербурзькі повісті»
Г повісті «Тарас Бульба»

15. Вид художньої образності, для якого характерні свідоме порушення норм життєвої правдоподібності, підкреслене протиставлення реального та ірреального, зображення дійсності у фантастично перебільшеному чи применшеному вигляді, називається

А сатирою
Б гротеском
В буфонадою
Г епосом

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	В. Шекспір
B	Гомер
C	М. Лермонтов
D	М. Гоголь
E	Дж. Боккаччо

1	«Корсар»
2	«Герой нашого часу»
3	«Гамлет»
4	«Одіссея»
5	«Ніч перед Різдвом»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть послідовність подій у творі В. Шекспіра «Гамлет».

2 б.

	смерть Гамлета
	самогубство Офелії
	зрада Розенкранца й Гільденстерна
	заклик привида батька Гамлета до помсти
	повернення Гамлетта

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	повість-казка
C	вірш
D	комедія
E	героїчний епос

1	«Тартюф»
2	«Шинель»
3	«Золотий горнець»
4	Пісня про Роланда»
5	«Мій дух, як ніч...»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	античність
B	Середньовіччя
C	Відродження
D	початок XIX ст.
E	Просвітництво

1	Ж.Б. Мольєр
2	В. Шекспір
3	Данте Аліг’єрі
4	М. Гоголь
5	Вольтер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

MáraiSándor: Az élet értékéről

Az életnek értéketcsakaszolgálatadhat, amellyelazemberek ügyefelé fordulunk. Ezkissé szigorúan és általánosanhangzik, deezazegyetlenigazság, melyetmindenkövetkezménnyelmegismertem. Senki nem ülhet a virágos réten, mint Ferdinánd, a bika, s nem szagolhatja büntetlenül a szép virágokat. Ember vagy, tehát embermódra és az emberek között kell élned.

Embermódra élsz, ha igazságosan élsz. Ha minden cselekedeted és szavad alján a szándék van: nem ártani az embereknek. Ha megkísérled – feltűnés és hiú szerep nélkül – segíteni az embereknek. Néha csak azzal, hogy nem hallgatod el az egyszerű igazságokat. Néha csak azzal, hogy nem mondod tovább, amit mások hazudnak. Néha csak azzal, hogy nem mondasz igent, mikor mindenki kiabál: „Igen, igen!” Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene.

A halálos ágyon csak akkor pihensz nyugodtan, ha minden öntudatoddal, az igazságot szolgáltad. Néha nagyon egyszerű és kicsinyes az igazság. De te ne válogass. Ennyi az élet értéke.

a) **Mi a szöveg témája! (1 pont)**
b) **Húzd alá a bekezdések tételmondatait (a bekezdés legfontosabb mondatát)! (6 pont)**
c) **Írd a ki a hasonlatot a szövegből! (2 pont)**
d) **Szerkessz egy hasonlatot a tétlenségről! (3 pont)**
e) **Kit kell szolgálnia az embernek Márai szerint? (2 pont)**
f) **Foglald pontokba, hogyan magyarázza a szerző, mit jelent igazságosan élni! (4 pont)**
g) **Hogyan értelmezed az alábbi mondatot? (7 pont)**

„ Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene.”

21. Напишіть твір-роздум на темуA könyv szerep a napjainkban, на основі цитати *„Végesvégül lesz nekem / Dúsgazdag könyvtárom..."* (Petőfi: Szülőimhez)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XI варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Аят — це найменша структурна одиниця
- А Корану
- Б Авести
- В Рігведи
- Г Старого Заповіту

2. «Іліада» складається з
- А шістнадцяти пісень
- Б двадцяти двох пісень
- В двадцяти чотирьох пісень
- Г тридцяти чотирьох пісень

3. Рядками «Зброю співаю і мужа, що перший з надмор'їв троянсь-ких, // Долею гнаний нещадно, на берег ступив італійський» роз-починається твір
- А «Буколіки»
- Б «Іліада»
- В «Енеїда»
- Г «Одіссея»

4. «Адамом перських поетів» називають
- А Рудакі
- Б Гафіза
- В Нізамі
- Г Хайяма

5. У середньовічній Франції виконавців епічних сказань називали
- А шпільманами
- Б жонглерами
- В хугларами
- Г рапсодами

6. За Данте Аліг'єрі, у дев'ятому колі Пекла караються
- А зрадники
- Б убивці
- В фальшувальники
- Г богохульники

7. Головний герой роману «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» був посвячений у лицарі
- А королевою
- Б селянином
- В корчмарем
- Г пастухом

8. «Мистецтво поетичне» Н. Буало — це
- А поема
- Б трактат
- В повість
- Г трагедія

9. До положень літератури класицизму НЕ належить
- А поділ на «високі», «середні» й «низькі» жанри
- Б нормативність композиції та простота викладу
- В зображення типових рис людських характерів
- Г мовне оформлення творів відповідно до теорії трьох стилів

10. Тему релігійного фанатизму французького суспільства й подвійної моралі духівництва розкрито в п'єсі Ж.Б. Мольєра

А «Дон Жуан»
Б «Удаваний хворий»
В «Школа дружин»
Г «Тартюф»

11. За авторським визначенням, «Фауст» є

А філософською трагедією
Б фантастичною повістю
В драматичною поемою
Г поетичною драмою

12. Німецька легенда про Лорелей лягла в основу вірша «Не знаю, що стало зо мною...», написаного

А Дж.Г. Байроном
Б А. Міцкевичем
В Г. Гейне
Г О. Пушкіним

13. Історія трагічного кохання Густава до дівчини на ім'я Мареля — епізод твору

А Е.Т.А. Гофмана
Б Дж.Г. Байрона
В Г. Гейне
Г А. Міцкевича

14. Наприкінці роману О. Пушкіна Татьяна відмовляє Онєгіну, тому що

А не кохає його
Б хоче покарати його за байдужість
В вважає ганебним порушення шлюбної обітниці
Г кохає свого чоловіка

15. Національно-визвольну боротьбу українського народу проти поль-ських поневолювачів відображено у творі

А «Втрачена грамота»
Б «Страшна помста»
В «Тарас Бульба»
Г «Зачароване місце»

16.Установіть відповідність між персонажем і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Вагнер
B	Башмачкін
C	Пенелопа
D	Ольга
E	Росаура

1	«Євгеній Онєгін»
2	«Фауст»
3	«Життя - це сон»
4	«Шинель»
5	«Одіссея»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність творчих шляхів митців

2 б.

	Ф. Шиллер
	Вольтер
	Е.Т.А. Гофман
	М. Гоголь
	В. Шекспір

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	повість
D	героїчний епос
E	трагедія

1	«Іліада»
2	«Пісня про Роланда»
3	«Ромео і Джульєтта»
4	«Тарас Бульба»
5	«Герой нашого часу»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	класицизм
C	сентименталізм
D	романтизм
E	Відродження

1	А. Міцкевич
2	Дж. Боккаччо
3	Ф. де Кеведо
4	Ж. Расін
5	Ж.Ж. Руссо

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Juhász Gyula: Milyen volt...

Milyen volt szőkesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús kalásszal jő a sárguló nyár
S e szőkeségben újra érzem őt.

Milyen volt szeme kékje, nem tudom már,
De ha kinyílnak ősszel az egek,
A szeptemberi bágyadt búcsuzónál
Szeme színére visszarévedek.

Milyen volt hangja selyme, sem tudom már,
De tavaszodván, ha sóhajt a rét,
Úgy érzem, Anna meleg szava szól át
Egy tavaszból, mely messze, mint az ég.

a) **Mi a vers témája? (1 pont)**
b) **Határozd meg a műfaját! (1 pont)**
c) **Mit érzékeltet a költő a természeti jelenségekkel? (3 pont)**
d) **Írd ki a versből a megszemélyesítéseket! (3 pont)**
e) **Hozz saját példát a megszemélyesítésre! (3 pont)**
f) **Keresd meg a költeményben lévő hasonlatot! Írd ki! (3 pont)**
g) **Karikázd be az alliterációkat! (2 pont)**
h) **Add meg a *visszarévedek* szó rokon értelmű párját! (2 pont)**
i) **Fogalmazd meg néhány mondattal a véleményedet a versről! (7 pont)**

21. Напишіть твір-роздум на тему *A pénz szerepe világunkba*на основі твору Мольєра! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).
50 б.

XII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Арабською мовою записано тексти

А Біблії
Б Авести
В Корану
Г Вед

2. Помилковим є твердження: «У давньогрецьких міфах сказано, що,за пророцтвом, ахейці завоюють Трою, якщо

А у війні візьме участь Ахіллес»
Б з храму буде викрадено статую богині Афіни»
В буде принесено в жертву дочку Агамемнона»
Г принесуть у жертву богам коня»

3. У творі Вергілія Еней спустився в Аїд для того, щоб

А урятувати сина
Б урятувати батька
В дізнатися про майбутнє Риму
Г дізнатися про долю дружини

4. Слави видатного математика й астронома зажив східний поет

А Рудакі
Б Гафіз
В Хайям
Г Фірдоусі

5. Поезія трубадурів виникла

А у Франції
Б в Італії
В в Німеччині
Г в Іспанії

6. Схема «шекспірівського» сонета

А 4-4-4-2
Б 4-3-3-4
В 4-3-4-3
Г 4-4-3-3

7. Лавровим вінком Ф. Петрарку було нагороджено за

А збірку «Канцоньєре»
Б поему «Африка»
В трактат «Про славетних мужів»
Г трактат «Про зневагу до світу»

8. У трагедії В. Шекспіра головний герой, данський принц Гамлет, удає божевільного, щоб

А не одружуватися з нареченою Офелією
Б інтригами боротися за корону
В говорити те, що думає
Г приспати пильність короля Клавдія

9. Справжнє прізвище Ж.Б. Мольєра

А Мольєр
Б Поклен
В Аруе
Г Люллі

10. «Я й лікар, і правник, і... богослов...» — так визначив свою діяльність

А Й.В. Гете
Б Вольтер
В Фауст
Г Вагнер

11. Репліка «Постій, хвилино, гарна ти!» належить

А Богу
Б Маргариті
В Мефістофелю
Г Фаусту

12. Ф. Шиллер — автор балади

А «Вересовий трунок»
Б «Альпухара»
В «Рукавичка»
Г «Вільшаний король»

13. Героїня роману «Євгеній Онєгін» Ольга Ларіна після смерті Ленського

А постриглася в черниці
Б вийшла заміж за улана
В вийшла заміж за сусіда-поміщика
Г залишилася вірною першому коханню

14. Різко окреслена протилежність між характерами людей, між предметами чи явищами називається

А колізією
Б контрастом
В конфліктом
Г інверсією

15. До жанрів НЕ належить

А лірика
Б балада
В новела
Г плач

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	М. Гоголь
B	А. Міцкевич
C	О. Пушкін
D	Ж.Б. Мольєр
E	Ф. Шиллер

1	«Тартюф»
2	«Я мить чудову пам’ятаю...»
3	«Підступність і кохання»
4	«Ніс»
5	«Пан Тадеуш»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність творчих шляхів митців.

2 б.

	М. Лермонтов
	П. Корнель
	Г. Гейне
	Ф. Шиллер
	Вольтер

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	філософська повість
D	трагедія
E	сонет

1	«Гамлет»
2	«Герой нашого часу»
3	«Енеїда»
4	«Бахчисарай»
5	«Простак»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературним напрямом і митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	сентименталізм
B	класицизм
C	бароко
D	романтизм
E	Відродження

1	Й.В. Гете
2	Дж.Г. Байрон
3	Ф. де Кеведо
4	Л. Стерн
5	1 Ф. Петрарка

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!

25 б.

Gárdonyi Géza: Egri csillagok

- Kedves barátaim és védőtársaim! A falakat láttátok, most már a falakon belül levő erőt is ismeritek. Ebben a várban van most a maradék ország sorsa. (…)
- Ha Eger elesik, utána nem állhat meg se Miskolc, se Kassa. Az apró várakat lerázza a török, mint a diót. Nincs többé ellenállás. És akkor Magyarországot beírhatja a történelem a halottak könyvébe. (…) – Az egri vár erős, de ott a szolnoki példa, hogy a falak ereje nem a kőben van, hanem a várvédők lelkében. Ott pénzen fogadott idegen zsoldosok voltak. Nem a várat mentek védeni, hanem hogy zsoldot kapjanak. Itt az öt pattantyús kivételével minden ember magyar. Itt mindenki a hazát védi. Ha vér kell, vérrel. Ha élet kell, élettel. De ne mondhassa azt ránk a jövendő nemzedék, hogy azok a magyarok, akik 1552-ben itt éltek, nem érdemelték meg a magyar nevet. (…)
- Azért hívattam össze kegyelmeteket…, hogy mindenki számot vethessen magával. Aki többre becsüli a bőrét, mint a nemzet jövendőjét, nyitva még a kapu. Nekem férfiak kellenek. Inkább kevés oroszlán, mint sok nyúl. Akinek reszket az ina a közelgő zivatartól, hagyja el a termet, mielőtt tovább szólanék, mert meg kell esküdnünk a vár védelmére olyan esküvel, hogy ha azt megszegi valaki, meg ne állhasson holta után az örök Isten színe előtt.

a) Mi a célja Dobó István várvédőkhöz intézett szavainak? (2 pont)
b) Melyik évben hangzott el a várkapitány beszéde? (1 pont)
c) Hogyan értelmezed a 3. mondatot? (4 pont)
d) Írd ki a szövegből a hasonlatot! (2 pont)
e) Szerkessz egy saját hasonlatot! (2 pont)
f) Magyarázd meg, mit jelentenek az alábbi kifejezések! (6 pont)
reszket az ina
többre becsüli a bőrét
g) Értelmezd Dobó István kijelentését! (8 pont)
„Inkább kevés oroszlán, mint sok nyúl.”

21. Напишіть твір-роздум на тему *Felelősség a Légy jó mindhalálig c. regényben*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).

50 б.

XIII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Найдавнішими видами мистецтва є

А література, театр, кіно
Б живопис, музика, література
В література, архітектура, опера
Г скульптура, література, анімація

2. Словами «Гнів оспівай, о богине, нащадка Пелея...» розпочинається твір

А «Енеїда»
Б «Іліада»
В «Одіссея»
Г «Антігона»

3. У поемі Вергілія цариця Дідона правила містом

А Карфаген
Б Афіни
В Рим
Г Троя

4. Прочитайте поезію і визначте її жанр. Без діла не дармуй, життя свого не гай, Живи роботою, за неї вболівай!

А бейт
Б газель
В рубаї
Г касида

5. Після навчання в університеті Ф. Петрарка

А займався торгівлею
Б став членом сенату
В прийняв сан священика
Г працював лікарем

6. Найпрестижнішу щорічну літературну премію іспаномовних країн названо на честь

А Кальдерона
Б Лопе де Веги
В Сервантеса
Г Дон Кіхота

7. Збірку «Канцоньєре» написано

А латиною
Б французькою
В італійською
Г давньогрецькою

8. Альдонса Лоренсо — справжнє ім'я

А Дульсинеї
Б Естрельї
В Лаури
Г Беатріче

9. У творі П. Кальдерона «Життя — це сон» народження головного героя супроводжувалося

А ревінням буревію
Б полярним сяйвом
В сонячним затемненням
Г місячним затемненням

10. Фауст, герой трагедії Й.В. Гете, на відьомському шабаші у вальпургієву ніч побачив привид

А батька
Б матері коханої
В Маргарити
Г Валентина

11. У п’єсі «Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєр НЕ застосовує прийому

А переплутаних листів
Б перевдягання, маскараду
В називання персонажа чужим ім’ям
Г переплутування частин усталеного вислову

12. За Е.Т.А. Гофманом, філістери — це

А талановиті й натхненні митці
Б самовдоволені й обмежені люди
В позитивні казкові персонажі
Г біблійний народ

13. Героїня роману О. Пушкіна Татьяна Ларіна захоплювалася творами

А письменників-романтиків
Б письменників-сентименталістів
В письменників-філософів
Г письменників-соціалістів

14. Лекції з історії середніх віків певний час читав

А Г. Гейне
Б О. Пушкін
В М. Гоголь
Г Ф. Шиллер

15. Насмішка, тонко прихована за допомогою поважного інакомовлення, називається

А іронією
Б сатирою
В гротеском
Г сарказмом

16.Установіть відповідність між персонажем і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Росаура
B	Гертруда
C	Гурон
D	Андромаха
E	Ленскій

1	«Простак»
2	«Євгеній Онєгін»
3	«Гамлет»
4	«Іліада»
5	«Життя - це сон»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність творчих шляхів митців.

2 б.

	В. Шекспір
	Горацій
	Ф. Шиллер
	Есхіл
	Ф. Петрарки

18. Установ іть відповідність між жанром і митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	епічна поема
B	сонет
C	комедія
D	трагедія
E	роман

1	Ф. Петрарка
2	Арістофан
3	Гомер
4	Есхіл
5	О. Пушкін

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.

3 б.

A	сентименталізм
B	Середньовіччя
C	класицизм
D	романтизм
E	Просвітництво

1	Ж.Б. Мольєр
2	Б. де Борн
3	Й.В. Гете
4	Л. Стерн
5	Вольтер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Virágszemű

Abbólmársokbotrányszármazott, hogyvalakinekszépszemevan. beilyesféleperpatvarról, amiVargaJulcsaszememiattkerekedett, állítom, mégalegöregebbeksemhallottak. MertVargaJulcsát, hanetánnemtudná valaki, Virágszeműneknevezik. Azért, mert gyönyörűséges kék szeme van. Nos hát ebből lett a haddelhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem átallotta azt mondani:

– Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág.

A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

– Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona.

Rikoltozott a Tavaszi Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtőle kölcsönözte a színét Julcsa szeme.

Az Ibolya a hasát fogta nevettében.

– Még hogy azt képzelitek… hehe… és én?

Az Erdei Gyöngyköles erre lelilázta az Ibolyát.

– Nem is kék vagy, lila – mondta dühösen.

– Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! – kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

– Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

– Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek.

Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek.

Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

– Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

– Színvak? Miért?

– Reggel, amikor erre jártam – mondta Mikkamakka –, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

– Persze – mondták a virágok –, és?

– Most meg hét vöröset látok.

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan visszakékültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakkának.

– Ó – mondta Mikkamakka –, de oktondiak vagytok! Ez a legegyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavaszi Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. – (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) – És közben persze – folytatta Mikkamakka – Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékellenek, virítanak.

a) Keresd meg és írd ki, kik vitatkoztak egymással a szövegben! (4 pont)
b) Mi volt a vita tárgya? (1 pont)
c) Keress a szövegben hasonlatot! Írd ki! (2 pont)
d) Szerkessz egy hasonlatot a saját szemedről! (2 pont)
e) Értelmezd a következő kifejezéseket! (4 pont)
hajba kaptak
oktondiak
f) Mivel zárult a vita? (3 pont)
g) Mi a véleménye Mikkamakkának a virágokról? Szerinted megfelelően zárta le a vitát? (9 pont)

21. Напишіть твір-роздум на тему Szabadság на основі цитиати „*Fényesebb a láncnál a kard,/Jobban ékesíti a kart” (Petőfi Sándor Nemzeti dal)***! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.**

XIV варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Гімн «Богині вранішньої зорі» є складовою
А Біблії
Б Авести
В Корану
Г Вед

2. У творі Гомера зброю Ахілла після його смерті успадкував
А Пірр
Б Одіссей
В Агамемнон
Г Аякс

3. Горацію НЕ належить твір
А «До Мельпомени»
Б «До Манлія Торквата»
В «До моря»
Г «Послання до Пізонів»

4. Завдяки англійським перекладам Е. Фіцджеральда європейці дістали можливість ознайомитися з творчістю
А Рудакі
Б Хайяма
В Гафіза
Г Фірдоусі

5. Культ Прекрасної Дами характерний для поезії
А трубадурів
Б вагантів
В бардів
Г жонглерів

6. «Пісня про Роланда» — це
А британський героїчний епос
Б давньоруський героїчний епос
В іспанський героїчний епос
Г французький героїчний епос

7. Новий тип європейського роману започаткований твором
А «Мандри Персілеса та Сихізмунди» М. де Сервантеса
Б «Декамерон» Дж. Боккаччо
В «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» М. де Сервантеса
Г «Гаргантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле

8. У європейській літературі класицизм існував від
А кінця XVI до початку XIX ст.
Б кінця XVII до початку XIX ст.
В кінця XVI до початку XVIII ст.
Г початку XVII до початку XIX ст.

9. Власний портрет з написом «Переможцеві-учню від переможеного вчителя» О. Пушкіну подарував
А Г. Державін
Б В. Жуковський
В Д. Давидов
Г М. Карамзін

10. «Людиною дуже шляхетною», своїм найліпшим другом персонажа комедії «Міщанин-шляхтич» пана Журдена називає

А Дорант
Б Дорімена
В Клеонт
Г Ков'єль

11. Бахчисарай оспівано у творчості

А П. Гулака-Артемовського, А. Міцкевича, О. Пушкіна
Б О. Пушкіна, А. Міцкевича, Лесі Українки
В О. Пушкіна, О. Грибоєдова, Т. Шевченка
Г О. Пушкіна, Г. Гейне, А. Ахматової

12. У повісті-казці Е.Т.А. Гофмана «запровадження освіти» здійснює

А барон Мондшайн
Б князь Пафнутій
В Мош Терпін
Г Птоломеус Філадельфус

13. Літературний напрям, для якого характерне прагнення відтворити світ почуттів людини й викликати в читача співчуття до героїв, називається

А реалізмом
Б сентименталізмом
В класицизмом
Г романтизмом

14. ТИП літературного героя, втілений в образі Акакія Акакійовича Башмачкіна, називається

А «маленька людина»
Б «зайва людина»
В «байронічний герой»
Г «романтичний герой»

15. Драматичний твір, в основу якого покладено гострий конфлікт між прагненнями людини й неможливістю втілити їх у життя, називається

А комедією
Б трагедією
В фарсом
Г драмою

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Вергілій
B	О. Пушкін
C	Ф. Шиллер
D	М. Гоголь
E	Гомер

1	«Мертві душі»
2	«Вільгельм Телль»
3	«Пікова дама»
4	«Одіссея»
5	«Енеїда»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів.

2 б.

	«Євгеній Онєгін» О. Пушкіна
	«Тартюф» Ж.Б. Мольєра
	«Простак» Вольтера
	«Пан Тадеуш» А. Міцкевича
	«Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра

18. Установ іть відповідність між жанром і митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	елегія
B	епічна поема
C	героїчний епос
D	трагедія
E	комедія

1	«Гамлет»
2	«Енеїда»
3	«Пісня про Роланда»
4	«І нудно, і сумно...»
5	«Міщанин-шляхтич»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.

3 б.

A	класицизм
B	Г. Гейне
C	бароко
D	романтизм
E	Середньові́ччя

1	П. Кальдерон
2	Данте Аліг’єрі
3	Ф. Шиллер
4	Вольтер
5	Й.В. Гете

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! 25 б.

Márai Sándor: Az élet értékéről

Az életnek értéketcsakaszolgálatadhat, amellyelazemberek ügyefelé fordulunk. Ezkissé szigorúan és általánosanhangzik, deezazegyetlenigazság, melyetmindenkövetkezménnyelmegismertem. Senki nem ülhet a virágos réten, mint Ferdinánd, a bika, s nem szagolhatja büntetlenül a szép virágokat. Ember vagy, tehát embermódra és az emberek között kell élned.

Embermódra élsz, ha igazságosan élsz. Ha minden cselekedeted és szavad alján a szándék van: nem ártani az embereknek. Ha megkísérled – feltűnés és hiú szerep nélkül – segíteni az embereknek. Néha csak azzal, hogy nem hallgatod el az egyszerű igazságokat. Néha csak azzal, hogy nem mondod tovább, amit mások hazudnak. Néha csak azzal, hogy nem mondasz igent, mikor mindenki kiabál: „Igen, igen!" Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene.

A halálos ágyon csak akkor pihensz nyugodtan, ha minden öntudatoddal, az igazságot szolgáltad. Néha nagyon egyszerű és kicsinyes az igazság. De te ne válogass. Ennyi az élet értéke.

h) Mi a szöveg témája! (1 pont)
i) Húzd alá a bekezdések tételmondatait (a bekezdés legfontosabb mondatát)! (6 pont)
j) Írd a ki a hasonlatot a szövegből! (2 pont)
k) Szerkessz egy hasonlatot a tétlenségről! (3 pont)
l) Kit kell szolgálnia az embernek Márai szerint? (2 pont)
m) Foglald pontokba, hogyan magyarázza a szerző, mit jelent igazságosan élni! (4 pont)
n) Hogyan értelmezed az alábbi mondatot? (7 pont)
„ Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene."

21. Напишіть твір-роздум на тему *Napjaink Robinzonja*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XV варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Творити добро в Нагірній проповіді закликав
- А Брахма
- Б Конфуцій
- В Ісус Христос
- Г Магомед

2. Усі грецькі племена, що брали участь у Троянській війні, Гомер називає
- А греками
- Б ахейцями
- В еллінами
- Г троянцями

3. Про перетворення людей на тварин, рослини, сузір'я ідеться в епічній поемі
- А Вергілія
- Б Горація
- В Гомера
- Г Овідія

4. Першим у європейській літературі до жанру газелі звернувся
- А О. Пушкін
- Б А. Міцкевич
- В Г. Гейне
- Г Й.В. Гете

5. Головний герой «Пісні про Роланда» є втіленням
- А лицарської звитяги й доблесті воїна
- Б мудрості й благородства владаря
- В підступності й пихатості зрадника
- Г відчайдушної хоробрості та самовпевненості

6. В уявній мандрівці Раєм Данте супроводжує
- А Беатріче
- Б Вергілій
- В Мудрість
- Г Любов

7. У «Канцоньєре» Ф. Петрарки переважає такий ліричний жанр, як
- А балада
- Б сонет
- В канцона
- Г мадригал

8. Героями трагедії «Гамлет» є
- А король Лір, Горацію, Гертруда, Лаерт
- Б Клавдій, Полоній, Лаерт, Розенкранц
- В Офелія, Маріо, Гільденстерн, привид
- Г Офелія, Маріо, Гільденстерн, привид

9. Класицизм прийшов на зміну добі
- А Відродження
- Б античності
- В бароко
- Г Середньовіччя

10. Руденц, Геслер, Гедвіга — персонажі твору
- А «Крихітка Цахес на прізвисько Циннобер» Е.Т.А. Гофмана
- Б «Простак» Вольтера

В «Фауст» Й.В. Гете
Г «Вільгельм Телль» Ф. Шиллера

11. Зворушливу історію трагічного кохання головного героя до прекрасної Терези розповідає поема

А «Дзяди»
Б «Мазепа»
В «Корсар»
Г «Простак»

12. Вершиною «штюрмерського» періоду творчості Й.В. Гете вважають

А драму «Гец фон Берліхінген»
Б збірку «Західно-східний диван»
В баладу «Вільшаний король»
Г роман «Страждання молодого Вертера»

13. Збірка «Кримські сонети» належить

А Г. Гейне
Б Й.В. Гете
В А. Міцкевичу
Г О. Пушкіну

14. Сукупність принципів образного відображення життя, притаманних митцям певної літературної доби, називається

А літературним напрямом
Б художнім методом
В системою жанрів
Г літературною епохою

15. Прочитайте уривок і визначте, з якого він твору.

Та знов душею воскресаю,
Моїм очам з'явилась ти,
Як осяйне видіння раю,
Як чистий геній красоти.

А «Коли розлучаються двоє...» Г. Гейне
Б «Я мить чудову пам'ятаю.» О. Пушкіна
В «Благословенні місяць, день і рік.» Ф. Петрарки
Г «Її очей до сонця не рівняли.» В. Шекспіра

16.Установіть відповідність між митцями та країною, яку вони представляють.
До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Ф. Шиллер
B	О. Пушкін
C	А. Міцкевич
D	М. де Сервантес
E	Гомер

1	Росія
2	Німеччина
3	Польща
4	Іспанія
5	Греція

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Визначте правильну послідовність рядків, і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.
2 б.

	бароко
	античність
	Просвітництво
	Середньовіччя
	Відродження

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість-казка
B	драматична поема
C	епічна поема
D	трагедія
E	комедія

1	«Ромео і Джульєтта»
2	«Золотий горнець»
3	«Енеїда»
4	«Дзяди»
5	«Міщанин-шляхтич»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.
3 б.

A	бароко
B	сентименталізм
C	Відродження
D	романтизм
E	Просвітництво

1	Л. Стерн
2	Ф. Петрарка
3	Г. Гейне
4	Вольтер
5	П. Кальдерон

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

MIRE JÓ A RÁDIÓ?

Rádió! Bölömbér bácsi például nem is hiszi, hogy milyen nagyszerű találmány ez. A hang számára nincs távolság. És nincs akadály. Keresztültör a hegyeken. Úgy fut keresztül az emeletes házak falán, bútorain, emberein, mint a napsugár az ablaküvegen. Vagy mint a fecske a levegőn, illetve, ha ez a hasonlat rossz is lenne, a helyzet röviden az, hogy: fölzendül Párizsban a hang, és az ember nyomban hallja Budapesten, Honoluluban, Tahiti szigetén, sőt – ami már szinte hihetetlen - még talán Kiskupacon is.

Párizsban, Londonban, New Yorkban fölzendülő élő eleven hang Kiskupacon hallható! Nahát, ennek a csudának van egy kis, hogy úgy mondjam, perspektívája. Én például, ha ezt jól elgondolom, egészen fölizgulok, föllelkesülök, kezdek számítani, kombinálni, tervezni, kezdek hinni az emberben s a társadalomban, kezdek hinni nem kevesebben, mint az igazságban s az általános jólétben. Persze, úgy, hogy az ma még nincs, de majd lesz!

Tehát még egyszer Párizsban fölzendül a hang. No de micsoda hang? Mindenesetre legalábbis valami nagyszerű zene, amely mondjuk úgy, egy érzésbe forrasztja a honolului és a kiskupaci szíveket. Vagy azután – mert az érzés még nem minden –: Párizsban fölzendül a szó. A szó a gondolat hordozója. Valaki beszél, aki az emberi értelmesség és a kultúra csúcspontján áll. Beszél, tanít, fölvilágosít, bizonyít és meggyőz. Mert kell, hogy mindennek a világon meglegyen a maga helyes módja, hogy minden bajból legyen kivezető út, hogy legyen irány, amely visz előre és fölfelé. Párizsban vagy *másutt* megszólal a bölcsesség és a jóság, és elárasztja a földgömböt. Nincs akadály, mert sem a távolság, sem a hegy és a folyó, sem a kaszárnyák falai nem azok többé; nincs távolság sem a térben, sem az időben, szól az értelem beszéde és nyomban hallani, kapiskálni, érteni és akceptálni kell, nyomában csakhamar el kell majd következniük a tetteknek, az okos és igazságos tetteknek. Az értelem kigyúlt fényében úgy sorvad el az ostobaság, a gonoszság és a szegénység, mint a napfényben elpusztulnak a pincefergek.

Nagyszerű és remek és felséges és isteni s amilyen egzaltált szót csak ki tud az ember találni – hocide azt a kagylót, hadd teszem a fülemhez, és hadd örülök az örülőkkel, hadd ülök diadalt a diadalt ülőkkel.

Kezembe veszem a kagylót, a fülemhez emelem, Budapest beszél, várom áhítattal és szívdobogósan; megreccsen ám a borízű műbasszus, Budapesten fölzendül a hang, száll a szó, és hallom ám:

– És akkor a lúdtalpú király nagyot ütött tenyerével az asztalra, s így szólt: Nem úgy van az, öcsém!

8. **Mihez hasonlítja a szerző a rádió hangját? 2 pont**
9. **Szerkessz önállóan hasonlatot a rádióra! 2 pont**
10. **Sorolj fel három érvet a szöveg alapján, hogy miért hasznos találmány a rádió! 3 pont**
11. **Hogyan határozza meg a szöveg a *szó* fogalmát? 1 pont**
12. **Szövegkörnyezet alapján határozd meg az egzaltált szó jelentését saját szavaiddal! 5 pont**
13. **Az utolsó bekezdésben a szerző milyen műfajú szöveget hallhat? Indokold meg válaszodat! 5 pont**
14. **Hogyan értelmezed az alábbi részletet? 7 pont**

Az értelem kigyúlt fényében úgy sorvad el az ostobaság, a gonoszság és a szegénység, mint a napfényben elpusztulnak a pincefergek.

21. Напишіть твір-роздум на тему A gyermeki jóságról на основі цитати *„…a jó gyerek körül minden otthon megszépül, s minden arc mosolygós” (Carlo Collodi: Pinokkió kalandjai)* (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).

50 б.

XVI варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Основи вчення Старого Заповіту викладено в

А посланнях апостолів
Б Пісні над піснями
В Нагірній проповіді
Г десяти Божих заповідях

2. Давньогрецьким трагіком, який увів у сценічну дію третього актора, є

А Есхіл
Б Софокл
В Гесіод
Г Еврипід

3. Найбільшим за обсягом поетичним твором давньоримської літератури є

А «Енеїда»
Б «Метаморфози»
В «Георгіки»
Г «Буколіки»

4. Поезії Гафіза НЕ властиві роздуми

А про сенс людського буття
Б на релігійні теми
В про життя святих
Г про людське щастя

5. Канцона — це вірш про

А боротьбу за свободу й незалежність держави
Б лицарську любов до Прекрасної Дами
В зустріч лицаря й пастушки
Г щасливе взаємне кохання

6. Жанр поезій, у яких Дж. Рюдель оспівав кохання до графині Триполітанської, називається

А молитвою
Б альбою
В канцоною
Г сирвентою

7. Під час уявної подорожі потойбіччям Данте зустрічає тіні поета Орфея, героїв «Енеїди», султана Саладіна, лікаря Авіценни в

А Лімбі
Б Чистилищі
В Раю
Г Аїді

8. Добу класицизму у Франції називають

А «добою Корнеля»
Б «добою Лафонтена»
В «добою Мольєра»
Г «добою Расіна»

9. Персонажу комедії Ж.Б. Мольєра пану Журдену НЕ довелося платити підмайстрові кравця за «особливе звернення»

А «шляхетний пане»
Б «ваша ясновельможносте»
В «ваша світлосте»
Г «ваша високосте»

10. Утвердження сили духу як найвищої цінності передано у вірші «Прометей», автором якого є

А М. Лермонтов
Б О. Пушкін
В Дж.Г. Байрон
Г Й.В. Гете

11. За авторським визначенням, «Фауст» є

А філософською трагедією
Б фантастичною повістю
В драматичною поемою
Г поетичною драмою

12. Ф. Шиллер — автор балади

А «Вересовий трунок»
Б «Альпухара»
В «Рукавичка»
Г «Вільшаний король»

13. Героїня роману О. Пушкіна Татьяна Ларіна захоплювалася творами

А письменників-романтиків
Б письменників-сентименталістів
В письменників-філософів
Г письменників-соціалістів

14. ТИП літературного героя, втілений в образі Акакія Акакійовича Башмачкіна, називається

А «маленька людина»
Б «зайва людина»
В «байронічний герой»
Г «романтичний герой»

15. Прочитайте уривок і визначте, з якого він твору.

Та знов душею воскресаю,
Моїм очам з'явилась ти,
Як осяйне видіння раю,
Як чистий геній красоти.

А «Коли розлучаються двоє...» Г. Гейне
Б «Я мить чудову пам'ятаю.» О. Пушкіна
В «Благословенні місяць, день і рік.» Ф. Петрарки
Г «Її очей до сонця не рівняли.» В. Шекспіра

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер
B	Кальдерон
C	Ф. Шиллер
D	Гоголь
E	Д. Дефо

1	«Ревізор»
2	«Вільгельм Телль»
3	«Пригоди Робінзона Крузо»
4	«Іліада»
5	Життя - це сон

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Визначте правильну послідовність рядків, і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	Бароко
	сентименталізм
	реалізм
	класицизм
	відродження

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	трагедія
B	поема
C	героїчний епос
D	сонет
E	повість

1	«Пісня про Нібелунгів»
2	«Шинель»
3	«Мцирі»
4	«Ромео і Джульєтта»
5	«Бахчисарай»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцем До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	античність
C	Просвітництво
D	класицизм
E	романтизм

1	Д. Дефо
2	Горацій
3	Дж.Г. Байрон
4	Ф. де Кеведо
5	П. Корнель

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!

25 б.

A szleng

A szleng angol szó ugyan, de a szlenget nem az angolok találták ki. Talán azért használják világszerte az angol terminust, mert az angolok voltak a legkényesebbek a standard és a nem standard nyelvhasználat különbségeire. A szlengnek legfőbb jellemzője az átmenetiség, a mulandóság, a divathullámszerű terjedés, majd elapadás. Húsz-harminc évvel ezelőtti szleng-kifejezések például: *Hát én lepetézek!*a meglepetés, méltatlankodás kifejezésére; *A húga jó bőr*,értsd: 'szép vagy belevaló nő'. Ezeket ma már nem hallani, és talán sokan már nem is értenék őket. Helyettük mások jelentek meg, például az*arc*, melyet 'fickó, pofa' értelemben használnak (*Jó arc a Csaba*). A fölösleges vagy értelmetlen szöveget egy-két évtizeddel ezelőtt *sóder*-nek neveztük (*Ne lökjed nekem itt a sódert*!), ma ugyanebben a jelentésben a *rizsa* járatos. (…)

A szleng lételeme az átmenetiség, a kérészéletűség. Ha valamit évszázadokon át használnak, az nem szleng, hanem a nyelv stabil része. Ezért nem nevezhetjük szlengnek a klasszikus trágárságokat, de nem szleng a *-suk/-sük* igeraghasználat vagy a *nem-e jöttek* szerkesztés sem. A szleng lényege, hogy alternatívát nyújt, tehát olyasmit fejez ki, amire az illető is tudna más, közismert és közhasználatú – ha nem is feltétlenül elegáns vagy irodalmias – kifejezést, vagy amit mások nem úgy mondanának. A szleng: gesztus.

Előfordul, hogy valamely szleng-kifejezés rögzül, és nem vész ki a generáció kikopásával: ez történt például a *pofa* szóval. A harmincas-negyvenes években jóízű, tréfás szleng-szó volt 'ember' értelemben – mára elszíntelenedett, elvesztette divat (azaz szleng-) ízét, s egyszerűen a bizalmas nyelvhasználat alacsony stílusértékű szava lett, semmilyen gesztust nem tartalmaz: *A harmadikon egy pofának van HILTI fúrója.* Az irodalom is képes legalizálni szleng-szavakat, ez történik napjainkban a *zsaru* szóval, melyet gyerekkoromban álmomban nem mertem volna rendőr előtt kiejteni, ma meg a rendőrség maga használja, kedélyes öniróniával.

a) **Milyen jellemzői vannak a szlengnek? Sorolj fel legalább négyet! /2 pont/**
b) **Mit jelent az a megállapítás, hogy a szleng kérészéletű? /4 pont/**
c) **Magyarázd a terminus és gesztus szavakat! /4 pont/**
d) **Írj egy általad ismert szleng-kifejezést a meglepetés, méltatlankodás kifejezésére! /3 pont/**
e) **Miért nem tekinthető szleng-kifejezésnek a nem-e jöttek szerkesztés? /3 pont/**
f) **Az 'ember' szónak milyen a szleng köréből származó szinonimái találhatók a szövegben? /2 pont/**
g) **Véleményed szerint milyen helyzetekbe/környezetbe illenek leginkább a szleng-kifejezések? Válaszodat indokold! /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на темуA munkáról на основі цитати *„Minden munka: amit meg kell tenni, és minden szórakozás: amit önként vállal az ember.”*(Mark Twain: Tom Sawyer kalandjai)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).

50 б.

XVII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Книги великих і малих пророків входять до складу

А Корану
Б Авести
В Старого Заповіту
Г Нового Заповіту

2. За давньогрецькими міфами, вихованцем кентавра-провидця Хірона НЕ був

А Ясон
Б Ахілл
В Еней
Г Тесей

3. Переконання, що в житті необхідно триматися «золотої середини», — одна з провідних тем творчості

А Вергілія
Б Овідія
В Горація
Г Цицерона

4. У віршах Ду Фу НЕ розкрито тему

А співчутливого ставлення до людини
Б мирної праці
В уславлення війни
Г краси природи

5. У «Пісні про Роланда» франки мчать у бій з кличем короля Карла

А «Аой!»
Б «Слава!»
В «Монжуа!»
Г «За Францію!»

6. Із Флоренцією НЕ пов'язане життя

А Ф. Петрарки
Б Дж. Рюделя
В Дж. Боккаччо
Г Данте Аліг'єрі

7. Містичного значення в «Божественній комедії» Данте Аліг'єрі набуває число

А «3»
Б «7»
В «9»
Г «12»

8. Суперечність між особистими почуттями людини та її громадянським обов'язком — основна форма конфлікту

А класицистичної драми
Б античної трагедії
В середньовічного епосу
Г ренесансних романів

9. Персонаж п'єси «Міщанин-шляхтич» пан Журден прагне одружитися з Доріменою тому, що

А хоче виправити свої фінансові справи
Б безмежно її кохає

В хоче отримати дворянський титул
Г хоче привласнити її статки

10. Тему релігійного фанатизму французького суспільства й подвійної моралі духівництва розкрито в п'єсі Ж.Б. Мольєра

А «Дон Жуан»
Б «Удаваний хворий»
В «Школа дружин»
Г «Тартюф»

11. Репліка «Постій, хвилино, гарна ти!» належить

А Богу
Б Маргариті
В Мефістофелю
Г Фаусту

12. За Е.Т.А. Гофманом, філістери — це

А талановиті й натхненні митці
Б самовдоволені й обмежені люди
В позитивні казкові персонажі
Г біблійний народ

13. Літературний напрям, для якого характерне прагнення відтворити світ почуттів людини й викликати в читача співчуття до героїв, називається

А реалізмом
Б сентименталізмом
В класицизмом
Г романтизмом

14. Сукупність принципів образного відображення життя, притаманних митцям певної літературної доби, називається

А літературним напрямом
Б художнім методом
В системою жанрів
Г літературною епохою

15. Трагедію «маленької людини», цілком залежної від несправедливо влаштованого суспільства, відображено у творі

А «Життя - це сон»
Б «Євгеній Онєгін»
В «Шинель»
Г «Простак»

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Дайте Аліг'єрі
B	Вергілій
C	Ф. Шиллер
D	М. Лєрмонтов
E	Г. Гейне

1	«Маскарад»
2	«Вільгельм Телль»
3	«Нове життя»
4	«Буколіки»
5	«Книга пісень»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Визначте правильну послідовність рядків, і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ. 2 б.

	Античність
	Романтизм
	Відродження
	Середньовіччя
	Бароко

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	елегія
C	трагедія
D	повість-казка
E	балада

1	«Вільшаний король»
2	«Ромео і Джульєтта»
3	«Крихітка Цахес, на прізвисько Цинобер»
4	«До моря»
5	Заметіль»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцем До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	сентименталізм
C	відродження
D	класицизм
E	романтизм

1	Л. Стерн
2	Ф. Петрарка
3	Дж.Г. Байрон
4	Ж. Расін
5	П. Кальдерон

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

A romantika a nyelvről

A romantikus nacionalizmus, a múlt század elejének uralkodó eszmeisége ma is jelen van az átlagembernek a nyelvről való gondolkodásában. Jó példa erre az idegen eredetű szavak megítélése: ma is úgy véli a legtöbb laikus, hogy az idegen eredetű szavak kevésbé „jók", kevésbé szépek, használatuk kerülendő. Azok a nyelvek az igazán stramm, életrevaló nyelvek, melyek – úgymond – nem kényszerülnek idegen szavakat kölcsönvenni mondanivalójuk kifejezésére, hanem saját anyagukból is meg tudják alkotni a közleményeiket. Sietek leszögezni, hogy a nyelvtudomány nem foglal állást ilyen kérdésekben, minthogy e vélekedések értékítéletet tartalmaznak, s nem a nyelv működésére vonatkoznak. A nyelvészet csak azt vizsgálja, hogy a nyelv – mint a kommunikáció eszköze – hogyan látja el az információátadás feladatát. Ha az autó felborult mondat ugyanúgy képes továbbítani az információt, mint az, hogy a gépkocsi felborult, akkor a nyelvész a kettőt egyenértékűnek tekinti, s a további különbségtételt a stilisztikába vagy a nyelvtörténetbe utalja. (…)

A kis nemzeteknél ezen felül működött a kisebbségi érzésből származó nemzeti büszkeség, olykor nemzeti gőg is. „Nem szorulunk rá a mások javaira!" – sugallta a nyelvújítás, amikor kitalálta és bevezette a státus helyett az álladalom (később állam), vagy a klavír helyett a zongora szavakat. (…)

Mára mindezek a szempontok elévültek, s az idegen szavak kerülése inkább csak nemes és illendő hagyomány, mint parancsoló szükségszerűség. Egy valamire természetesen mindig mindenkinek vigyáznia kell: ne használjon idegen szavakat olyanok előtt, akik azokat nem ismerik, nem értik. Ez ugyanis kevélység és fennhéjázás – melyek viszont nem nyelvészeti, hanem erkölcsi kategóriák.

a) **Milyen elképzelések, indokok húzódhatnak az idegen szavak kerülése mögött? /3 pont/**
b) **A szöveg alapján mi a nyelvészet vizsgálati tárgya? /2 pont/**
c) **Magyarázd a laikus és stramm kifejezéseket! /4 pont/**
d) **Mi a nyelvújítás? /2 pont/**
e) **Írj egy-egy szinonimát a kevélység és a fennhéjázás szavakra! /2 pont/**
f) **Mi a véleményed, miért gondolhatják néhányan úgy, hogy az idegen szavak kevésbé jók, kevésbé szépek? /5 pont/**
g) **Foglalj állást az idegen szavak használatával kapcsolatban! Mikor szükséges illetve szükségtelen? /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему*„A hála nem minden embernek szükségszerű erénye, az emberek cselekedeteiket nem mindig eszerint irányítják." (Defoe: Robinson Crusoe)*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). **50 б.**

XVIII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Антична література охоплює
- А XII ст. до н.е. - I ст. н.е.
- Б VIII ст. до н.е. - I ст. н.е.
- В VIII ст. до н.е. - V ст. н.е.
- Г VI ст. до н.е. - V ст. н.е.

2. «Батьком трагедії» вважають
- А Еврипіда
- Б Арістофана
- В Есхіла
- Г Софокла

3. «Співцем кохання» називали римського поета
- А Горація
- Б Вергілія
- В Овідія
- Г Сенеку

4. Абу Абдаллах Джафар — ім'я
- А Гафіза
- Б Рудакі
- В Сааді
- Г Хайяма

5. Фірдоусі — автор твору
- А «Старша Едда»
- Б «Пісня про Нібелунгів»
- В «Шах-наме»
- Г «Давид Сасунський»

6. Провідна тема вірша Ду Фу «Повертаються дикі гуси» —
- А туга за батьківщиною
- Б засудження війни
- В краса природи
- Г братерська любов

7. Особливістю оформлення тексту в романі «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» є
- А відсутність поділу н розділи
- Б наявність присвяти перед кожним розділом
- В наявність епіграфа до кожного розділу
- Г наявність короткого викладу подій у заголовках розділів

8. Появі Сехисмундо, героя п'єси Кальдерона, у королівському палаці передує метафорична розмова про
- А орла
- Б ворона
- В яструба
- Г пугача

9. До положень літератури класицизму НЕ належить
- А поділ на «високі», «середні» й «низькі» жанри
- Б нормативність композиції та простота викладу
- В зображення типових рис людських характерів
- Г мовне оформлення творів відповідно до теорії трьох стилів

10. «Я й лікар, і правник, і... богослов...» — так визначив свою діяльність

А Й.В. Гете
Б Вольтер
В Фауст
Г Вагнер

11. У п’єсі «Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєр НЕ застосовує прийому

А переплутаних листів
Б перевдягання, маскараду
В називання персонажа чужим ім’ям
Г переплутування частин усталеного вислову

12. У повісті-казці Е.Т.А. Гофмана «запровадження освіти» здійснює

А барон Мондшайн
Б князь Пафнутій
В Мош Терпін
Г Птоломеус Філадельфус

13. Збірка «Кримські сонети» належить

А Г. Гейне
Б Й.В. Гете
В А. Міцкевичу
Г О. Пушкіну

14. «Енциклопедією російського життя» В. Бєлінський назвав твір

А «Євгеній Онєгін»
Б «Мертві душі»
В «Шинель»
Г «Герой нашого часу»

15. У найурочистіший день свого життя герой повісті «Шинель» Ака- кій Акакійович Башмачкін уперше

А не прийшов на службу в департамент
Б після обіду нічого не писав
В відвідав театр
Г відвідав театр

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	М. де Сервантес
B	Дж. Боккаччо
C	П. Кальдерон
D	М. Лермонтов
E	М. Гоголь

1	«Герой нашого часу»
2	Дон Кіхот
3	Декамерон
4	Ревізор
5	Життя — це сон:

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	«Дзяди» А. Міцкевича
	«Декамерон» Дж. Боккаччо
	«Мазепа» Дж. Г. Байрона
	«Простак» Вольтера
	«Скорботні елегії» Овідія

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	трагедія
B	поема
C	повість
D	повість-казка
E	вірш

1	«Герой нашого часу»
2	«Ромео і Джульєтта»
3	«Смерть Поета»
4	«Шинель»
5	«Золотий горнець»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між жанром і митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	сонет
B	комедія-балет
C	байка
D	роман
E	трагедія

1	Ж. де Лафонтен
2	М. де Сервантес
3	Ж.Б. Мольєр
4	Софокл
5	Г. Гейне

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!

25 б.

Varázserő

Közhely, hogy a kimondott szónak varázsereje van. A világ sok részén a szó szoros értelmében is mágikus jelentőséget tulajdonítanak neki: bizonyos szavakat nem szabad kimondani (tabu), vagy éppen az hoz szerencsétlenséget, ha egy bizonyos helyzetben nem mondunk ki valamit. Az újszülötteknek fedőneveket adnak, az igazit nem szabad használni, és így tovább. Persze nem valószínű, hogy a természeti erőkre szavakkal hatni lehessen. De hogy az emberek tudnak egymásra hatni azzal, amit mondanak, az nem kétséges. Lehet ezt varázserőnek nevezni? Igen, amíg nem értjük, hogy hogyan is hatnak a szavak az emberekre, márpedig nem nagyon értjük.

Egy dolog bizonyos. Míg szinte teljesen urai vagyunk annak, hogy mit mondunk ki, szinte semmi tudatos ellenőrzésünk nincs afölött, hogy mi jut eszünkbe arról, amit hallunk, sőt, afölött sem, hogy a saját gondolataink milyen megfogalmazásban jutnak az eszünkbe. Az embernek ez a kiszolgáltatottsága áll a szavak varázserejének hátterében. Az érveken, a rábeszélésen kívül ezt is kihasználjuk, amikor szavakkal hatunk embertársainkra.

A jóindulatú vagy legalábbis jó szándékú ráhatásra példa a lelki terápia, aminek a gyógyszeres kezelésen, a munkával és mozgással való gyógyításon kívül a beszéd a legfontosabb eszköze. Aztán persze általában az irodalmat is ide sorolhatjuk, az is a szavak varázserejének jóindulatú használata. Tudjuk, hogy a gyógyító és az irodalmi tevékenységben is nagyon sok múlik a megfogalmazáson, sokszor több, mint a „mondanivalón”. De a nyelvészet még a közelébe sem került annak, hogy pontosabban is megfogalmazza ennek a törvényszerűségeit.

a) **Mi a szöveg témája?/1 pont/**
b) **Magyarázd a tabu és közhely kifejezéseket! /4 pont/**
c) **Szerinted milyen babonás elgondolás húzódhat amögött, hogy az újszülötteknek fedőnevet adnak? /5 pont/**
d) **Mi áll a szavak varázserejének hátterében a szerző szerint? /2 pont/**
e) **Hogyan látja a szöveg az irodalmat? /2 pont/**
f) **Mi a közös lelki terápia és az irodalom között? /4 pont/**
g) **Véleményed szerint miért múlik sokszor több a megfogalmazáson, mint a mondanivalón? /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на темуA közösség, az összefogás erejéről на основі цитати *„Egyedül lenni nem olyan jó, mint ketten lenni és összetartani.”* (Milne: Micimackó)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).

50 б.

XIX варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Священною книгою мусульман є
- А Біблія
- Б Авеста
- В Коран
- Г Веди

2. До трилогії Есхіла НЕ входить твір
- А «Прометей-вогненосець»
- Б «Прометей-богоборець»
- В «Прометей закутий»
- Г «Звільнений Прометей»

3. Найгіршим із чотирьох людських поколінь Овідій вважав
- А золоте
- Б срібне
- В мідне
- Г залізне

4. Прийом паралелізму НЕ застосовано в поезії
- А «Повертаються дикі гуси»
- Б «При м ісяці згадую брата»
- В «Входжу в річку...»
- Г «Пісня про хліб і шовк»

5. До жанрів лірики трубадурів належить
- А видіння
- Б молитва
- В сирвента
- Г патерик

6. Паоло і Франческа — герої твору
- А «Фауст» Й.В. Гете
- Б «Гамлет» В. Шекспіра
- В «Життя - це сон» П. Кальдерона
- Г «Божественна комедія» Данте Аліг’єрі

7. «Канцоньєре» Ф. Петрарки є зразком
- А інтимної лірики
- Б пейзажної лірики
- В громадянської лірики
- Г філософської лірики

8. «Мистецтво поетичне» Н. Буало — це
- А поема
- Б трактат
- В повість
- Г трагедія

9. Справжнє прізвище Ж.Б. Мольєра
- А Мольєр
- Б Поклен
- В Аруе
- Г Люллі

10. Фауст, герой трагедії Й.В. Гете, на відьомському шабаші у вальпургієву ніч побачив привид
- А батька

Б матері коханої
В Маргарити
Г Валентина

11. Бахчисарай оспівано у творчості

А П. Гулака-Артемовського, А. Міцкевича, О. Пушкіна
Б О. Пушкіна, А. Міцкевича, Лесі Українки
В О. Пушкіна, О. Грибоєдова, Т. Шевченка
Г О. Пушкіна, Г. Гейне, А. Ахматової

12. Вершиною «штюрмерського» періоду творчості Й.В. Гете вважають

А драму «Гец фон Берліхінген»
Б збірку «Західно-східний диван»
В баладу «Вільшаний король»
Г роман «Страждання молодого Вертера»

13. У русі «Буря і натиск» брали участь

А Г. Гейне й Е.Т.А. Гофман
Б Е.Т.А. Гофман і Ф. Шиллер
В Й.В. Гете й Ф. Шиллер
Г Й.В. Гете й Г. Гейне

14. Поєднання контрастних, протилежних за значенням слів, які залогікою не поєднуються, називається

А оксюмороном
Б антитезою
В афоризмом
Г рефреном

15. Основним конфліктом у романі «Герой нашого часу є »

А протистояння Печоріна та світського товариства
Б протистояння Печоріна та Грушницького
В боротьба Печоріна із самим собою
Г воєнний конфлікт на Кавказі

16.Установіть відповідність між персонажем і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Башмачкін
B	Телемах
C	пан Журден
D	Тібальт
E	Максим Максимович

1	«Міщанин-шляхтич»
2	«Шинель»
3	Одіссея»
4	«Герой нашого часу»
5	«Ромео і Джульєтта»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	«Нове життя» Данте Аліг'єрі
	«Декамерон» Дж. Боккаччо
	«Дзяди» А. Міцкевича
	«Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра
	«Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра

18. Установіть відповідність між персонажем і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Башмачкін
B	Офелія
C	Анхіз
D	Віра
E	Ганелон

1	«Енеїда»
2	«Герой нашого часу»
3	«Гамлет»
4	«П існя про Роланда»
5	«Шинель»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між країною та митцем, який її представляє. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Італія
B	Англія
C	Франція
D	Німеччина
E	Польща

1	Г. Гейне
2	Ф. Петрарка
3	Дж.Г. Байрон
4	А. Міцкевич
5	Вольтер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Amagyarsiketekjelnyelve

Lehet, hogyelső hallásrameglepő, devanMagyarországonegynyelv, amelyetrengetegenhasználnakkörülöttünkazországmindentáján, denyomtatásbanszintesohanememlítettékmég, nincsnyelvtankönyve, szótárasem. Pedig valószínűleg mindenki találkozott már vele. Hogy mi ez a nyelv? – A magyar siketek jelnyelve.

Sokan még azt sem tudják, hogy nyelv. Azt hiszik, hogy rendszertelen, ötletszerű gesztikulálás, amilyet mi, hallók is használunk, ha például egy üvegfal választ el egymástól. Pedig erről szó sincs. A siketek jelnyelve ugyanúgy nyelv, mint a hangzó nyelvek.

Az is téved, aki azt hiszi, hogy ennek a nyelvnek valami köze van a magyarhoz. Igaz, hogy sok magyar hatás érezhető benne, de mondatai nem jelekkel visszaadott magyar mondatok. (…)

A magyar siketek jelnyelvének a története a ködbe vész, rokon jelnyelveit nem ismerjük. Az egyes országokban a siketek más és más jelnyelveket használnak, és csak kevés jelnyelv rokonsági viszonyai ismeretesek.

A siketek jelnyelve minden olyan jellegzetességgel rendelkezik, mint a hangzó nyelvek. Vannak benne ragozott és képzett szóalakok, kivételes szóalakok, szószerkezetek és mondatszerkezetek.

És vannak benne szokatlan jelenségek is, amik a jelnyelv közegéből fakadnak. Például van olyan, amikor két szó időben egyszerre jelenik meg. Így a tagadást a fejünkkel jelezzük, miközben egyidejűleg kezünkkel mutatjuk az igét, amit tagadunk. De az egyidejűség jellemző a társalgásra is. Semmi akadálya annak, hogy két társalgó fél egyszerre jeleljen.

Az emberi idegrendszer a jelnyelvek használatára éppúgy fel van készülve, mint a hangzó nyelv használatára. (…)

a) **Mi az alapvető különbség a jelnyelv és a hangzó nyelv között? /3 pont/**
b) **A szöveg alapján milyen hasonlóságok van a két nyelv között? /3 pont/**
c) **Mi különbség a gesztikulálás és jelelés között? /4 pont/**
d) **Magyarázd a ködbe vész kifejezést! /3 pont/**
e) **Hogyan értelmezed, hogy a jelnyelvben olykor „két szó időben egyszerre jelenik meg”? /3 pont/**
f) **Mi a különbség a siket és süket szavak jelentése között? /2 pont/**
g) **Célszerű-e ismernünk a jelnyelvet nem siketként is? Fejtsd ki véleményedet néhány mondatban! /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему*"... a világ dolgai annyit érnek, amilyen mértékben az ember valóban felhasználhatja őket; akármennyit halmozunk is fel belőlük, hogy majdan másokra szálljon, mi csak annyit élvezünk, amennyit valóban felhasználhatunk, többet nem."* (Defoe: Robinson Crusoe)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XX варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Притчі царя Соломона входять до складу
- А Корану
- Б Старого Заповіту
- В Нового Заповіту
- Г Вед

2. У трагедії «Прометей закутий» Прометей знає
- А таємницю народження Зевса
- Б ім'я того, хто позбавить Зевса влади
- В таємницю народження Геракла
- Г ім'я того, хто посилить владу Зевса

3. За Вергілієм, у пророцтві Анхіза про майбутнє Риму згадуються подвиги
- А Геракла
- Б Гектора
- В Тесея
- Г Ясона

4. Ходжа Шамседдин Могаммад — ім'я
- А Рудакі
- Б Гафіза
- В Хайяма
- Г Сааді

5. Лицемірність церковників і засилля церковної влади в висміювали
- А жонглери
- Б шпільмани
- В трувери
- Г ваганти

6. До жанрів клерикальної літератури належить
- А гімн
- Б альба
- В серенада
- Г сирвента

7. Головний герой роману «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» був посвячений у лицарі
- А королевою
- Б селянином
- В корчмарем
- Г пастухом

8. У трагедії В. Шекспіра головний герой, данський принц Гамлет, удає божевільного, щоб
- А не одружуватися з нареченою Офелією
- Б інтригами боротися за корону
- В говорити те, що думає
- Г приспати пильність короля Клавдія

9. У творі П. Кальдерона «Життя — це сон» народження головного героя супроводжувалося
- А ревінням буревію
- Б полярним сяйвом
- В сонячним затемненням
- Г місячним затемненням

10. «Людиною дуже шляхетною», своїм найліпшим другом персонажа комедії «Міщанин-шляхтич» пана Журдена називає

А Дорант
Б Дорімена
В Клеонт
Г Ков'єль

11. Зворушливу історію трагічного кохання головного героя до прекрасної Терези розповідає поема

А «Дзяди»
Б «Мазепа»
В «Корсар»
Г «Простак»

12. Ф. Шиллера вважають першим національним драматургом

А у Німеччині
Б в Австрії
В у Швейцарії
Г у Франції

13. Образ бунтівного, самотнього героя, пригніченого неможливістю змінити своє становище і світ, притаманний творам

А романтизму
Б класицизму
В бароко
Г Просвітництва

14. У романі О. Пушкіна слова «Вони зійшлися. Тьма і промінь, // Пісні і проза, лід і пломінь...» характеризують стосунки

А Ленського й Ольги
Б Онєгіна й Татьяни
В Онєгіна й Ленського
Г Татьяни й Ольги

15. Із життєвим шляхом М. Гоголя НЕ пов'язана

А Україна
Б Росія
В Англія
Г Італія

16.Установіть відповідність між митцями та країною, яку вони представляють.
До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер, Анакреонт
B	М. де Сервантес, П. Кальдерон
C	Ф. Шиллер, Й.В. Гете
D	Ж.Б. Мольєр, Ш. Перро
E	А. Данте, Дж. Бокаччо

1	Франція
2	Німеччина
3	Греція
4	Італія
5	Іспанія

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. 1. Установіть хронологічну послідовність епізодів у романі «Євгеній Онєгін» і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ
2 б.

	знайомство Онєгіна з Ленським
	дуель Онєгіна з Ленським
	сон Татьяни
	бал у Ларіних
	письмо Онєгіна до Татьяни

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	філософська повість
B	повість
C	повість-казка
D	сонет
E	комедія-балет

1	«Крихітка Цахес на прізвиськоЦиннобер»
2	«Міщанин-шляхтич»
3	«Простак»
4	«Мцирі»
5	«Як не любов, то що це бути може?..»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Відродження
B	античність
C	Середньовіччя
D	Просвітництво
E	Класицизм

1	Вольтер
2	Ф. Петрарка
3	Данте Аліг’єрі
4	Ж.Б. Мольєр
5	Софокл

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

„Könnyű” és „nehéz” nyelvek

Tudjuk, hogymindenemberinyelv, amitközösségekanyanyelvükként beszélnek, egyformánbonyolultszerkezetű.
Agyerekekegyformakönnyedséggeltanuljákmeganyanyelvüketvagyanyanyelveiket. Mégis, hafelnőttkorunkbantanulunkidegennyelvet, bizonyosnyelveknagyobbnehézségetokoznak, mintmások. Hogyanlehetségesez? Nincsittvalamiellentmondás?

Nincs. Afelnőttkorinyelvtanulásegészenmás, mintagyerekkori. Agyerekekazelső pillanattólhasználjákis, amitanyelvbőlelsajátítottak, mégpedigegyszerű célokra, éseszükegyüttfejlődikanyelvtudásukkal. Afelnőttekviszontsokáigtűrik, hogynemtudjákrendesfelnőtt-kommunikációrahasználniazidegennyelvet, inkábbegydarabigegyáltalánnemhasználják. Azacéljuk, hogyaminthasználnikezdik, rögtönudvarias, teljesenmegformált, felnőttesmondatokatmondjanak és értsenekmeg. Ehhezkomolybefektetésszükséges.

Agyerekeknemtanulnakszabályokról éskivételekről. Számukra kezdetben minden kivételes és egyedi, amit tanulnak. A szabályszerűségekre vonatkozóan ráérnek később, nagyobb tudás alapján általánosításokat kialakítani. A felnőttek viszont szabályok, táblázatok és kivételek segítségével próbálják megtanulni szóalakok és szerkezetek tömkelegét. Csak hosszú gyakorlás révén jutnak el oda, hogy ne képzeletbeli táblázatokból keressék ki a megfelelő alakokat, és ne kelljen tudatosan vigyázniuk a kivételekkel. (…)

Összefoglalva: csak a felnőttkori nyelvtanulás sajátos céljaiból, módszereiből és stádiumaiból fakad az a benyomásunk, hogy egyes nyelveket nehezebb megtanulni, mint másokat.

a) **Nevezz meg egy alapvető különbséget a gyerekek és a felnőttek nyelvtanulása között? /3 pont/**
b) **A szöveg alapján mi a célja a felnőttek nyelvtanulásának?/2 pont/**
c) **Mi az oka annak, hogy felnőtt korunkban egyes nyelvek megtanulása nagyobb nehézséget okoz, mint másoké? /4 pont/**
d) **Mi az összefüggés a felnőttek nyelvtanulása és a szabályok között? /2 pont/**
e) **Magyarázd a kommunikáció és stádium szavak jelentését! /4 pont/**
f) **Miért szükséges komoly befektetés a nyelvtanuláshoz? Álláspontodat foglald össze három mondatban! /3 pont/**
g) **Foglald össze röviden saját tapasztalatodat a nyelvtanulással kapcsolatban! /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему *„Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”* (Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XXI варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Євангеліє від святого Марка є складовою

А Вед
Б Корану
В Старого Заповіту
Г Нового Заповіту

2. У творах античної літератури НЕ розкрито тему

А величі й могутності богів і героїв
Б краси й нездоланності сил природи
В долі «маленької людини»
Г життєвої стійкості й патріотизму

3. У двобої, зображеному в поемі Вергілія, Еней переміг

А Латина
Б Турна
В Ахілла
Г Аякса

4. Прочитайте поезію і визначте її жанр. Хіба у Всесвіті найкращий твір - не ми?
В очах у розуму зіниця й зір - не ми?
Це коло Всесвіту скидається на перстень,
А камінь, що горить ясніш од зір, - це ми.

А сонет
Б рубаї
В канцона
Г сирвента

5. У ліриці вагантів НЕ розкрито тему

А кохання до Прекрасної Дами
Б лицемірства духовних осіб
В радощів земного життя
Г сенсу людського життя

6. За Данте Аліг'єрі, у дев'ятому колі Пекла караються

А зрадники
Б убивці
В фальшувальники
Г богохульники

7. Лавровим вінком Ф. Петрарку було нагороджено за

А збірку «Канцоньєре»
Б поему «Африка»
В трактат «Про славетних мужів»
Г трактат «Про зневагу до світу»

8. Альдонса Лоренсо — справжнє ім'я

А Дульсинеї
Б Естрельї
В Лаури
Г Беатріче

9. Власний портрет з написом «Переможцеві-учню від переможеного вчителя» О. Пушкіну подарував

А Г. Державін

Б В. Жуковський
В Д. Давидов
Г М. Карамзін

10. Руденц, Геслер, Гедвіга — персонажі твору

А «Крихітка Цахес на прізвисько Циннобер» Е.Т.А. Гофмана
Б «Простак» Вольтера
В «Фауст» Й.В. Гете
Г «Вільгельм Телль» Ф. Шиллера

11. Цикли творів «Єврейські мелодії» було написано

А О. Пушкіним і А. Міцкевичем
Б Дж.Г. Байроном і Г. Гейне
В Г. Гейне й О. Пушкіним
Г Дж.Г. Байроном і А. Міцкевичем

12. Герой роману О. Пушкіна Володимир Ленський перед дуеллю читав

А власні поезії
Б вірші Ф. Шиллера
В роман Й.В. Гете
Г вірші Дж.Г. Байрона

13. Уславлення патріотизму й боротьби за національне визволення — ідейний пафос твору

А «Євгеній Онєгін»
Б «Вільгельм Телль»
В «Фауст»
Г «Простак»

14. Основна думка, що є узагальненим вираженням змісту твору й містить оцінку зображених у ньому явищ, називається

А ідеєю
Б темою
В фабулою
Г лейтмотивом

15. Поданий перед текстом короткий влучний вислів, що містить сконденсовану основну думку твору, називається

А цитатою
Б епіграфом
В тропом
Г епітетом

16.Установіть відповідність між персонажем і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер
B	Й.В. Гете
C	Ф. Петрарка
D	М. Гоголь
E	Дж. Свіфт

1	«Мертві душі»
2	«Канцоньєре»
3	«Мандри Гуллівера»
4	«Страждання молодого Вертера»
5	«Одіссея»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ. 2 б.

	«Життя - це сон» П. Кальдерона
	«Ревізор» М. Гоголя
	«Коли розлучаються двоє...» Г. Гейне
	«Простак» Вольтера
	«Декамерон» Дж. Боккаччо

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	героїчний епос
D	комедія
E	повість

1	«Ревізор»
2	«Тарас Бульба»
3	«Страждання молодого Вертера»
4	«Пісня про мого Сіда»
5	«Енеїда»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Середньовіччя
B	античність
C	Просвітництво
D	Відродження
E	Класицизм

1	Ж. Б. Мольєр
2	Ф. Петрарка
3	Д. Дефо
4	Б. де Борн
5	Архілох

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Márai Sándor: Az élet értékéről

Az életnek értéket csak a szolgálat adhat, amellyel az emberek ügye felé fordulunk. Ez kissé szigorúan és általánosan hangzik, de ez az egyetlen igazság, melyet minden következménnyel megismertem. Senki nem ülhet a virágos réten, mint Ferdinánd, a bika, s nem szagolhatja büntetlenül a szép virágokat. Ember vagy, tehát embermódra és az emberek között kell élned.

Embermódra élsz, ha igazságosan élsz. Ha minden cselekedeted és szavad alján a szándék van: nem ártani az embereknek. Ha megkísérled – feltűnés és hiú szerep nélkül – segíteni az embereknek. Néha csak azzal, hogy nem hallgatod el az egyszerű igazságokat. Néha csak azzal, hogy nem mondod tovább, amit mások hazudnak. Néha csak azzal, hogy nem mondasz igent, mikor mindenki kiabál: „Igen, igen!" Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene.

A halálos ágyon csak akkor pihensz nyugodtan, ha minden öntudatoddal, az igazságot szolgáltad. Néha nagyon egyszerű és kicsinyes az igazság. De te ne válogass. Ennyi az élet értéke.

o) Mi a szöveg témája! (1 pont)
p) Húzd alá a bekezdések tételmondatait (a bekezdés legfontosabb mondatát)! (6 pont)
q) Írd a ki a hasonlatot a szövegből! (2 pont)
r) Szerkessz egy hasonlatot a tétlenségről! (3 pont)
s) Kit kell szolgálnia az embernek Márai szerint? (2 pont)
t) Foglald pontokba, hogyan magyarázza a szerző, mit jelent igazságosan élni! (4 pont)
u) Hogyan értelmezed az alábbi mondatot? (7 pont)
„ Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene."

21. Напишіть твір-роздум на тему*Toldi Miklós, a nagy erejű hős на основі цитати:*

„*Rémlik, mintha látnám termetes növését,*
Pusztító csatában szálfa-öklelését,
Hallanám dübörgő hangjait szavának,
Kit ma képzelnétek Isten haragjának."

(Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XXII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Священною книгою зороастрійців є
- А Біблія
- Б Авеста
- В Коран
- Г Веди

2. У поемі «Іліада» дар віщування мала
- А донька царя Пріама Кассандра
- Б дружина Гектора Андромаха
- В кохана Паріса Єлена
- Г цариця Ітаки Пенелопа

3. «Християнином до Христа» називають
- А Овідія
- Б Вергілія
- В Горація
- Г Архілоха

4. Досконало чистий — «народне ім'я» поета
- А Лі Бо
- Б Рудакі
- В Гафіза
- Г Ду Фу

5. У середньовічній Франції виконавців епічних сказань називали
- А шпільманами
- Б жонглерами
- В хугларами
- Г рапсодами

6. Схема «шекспірівського» сонета
- А 4-4-4-2
- Б 4-3-3-4
- В 4-3-4-3
- Г 4-4-3-3

7. Збірку «Канцоньєре» написано
- А латиною
- Б французькою
- В італійською
- Г давньогрецькою

8. У європейській літературі класицизм існував від
- А кінця XVI до початку XIX ст.
- Б кінця XVII до початку XIX ст.
- В кінця XVI до початку XVIII ст.
- Г початку XVII до початку XIX ст.

9. Класицизм прийшов на зміну добі
- А Відродження
- Б античності
- В бароко
- Г Середньовіччя

10. Найгучнішим успіхом «штюрмерського періоду» творчості Й.В. Гете стала публікація
- А збірки «Римські елегії»

Б балади «Вільшаний король»
В трагедії «Фауст»
Г роману «Страждання молодого Вертера»

11. Твір про Дон Жуана НЕ писав

А Е.Т.А. Гофман
Б Дж.Г. Байрон
В О. Пушкін
Г М. Гоголь

12. У повісті-казці Е.Т.А. Гофмана фея Рожабельверде розчісувала Цахеса

А мідним гребінцем
Б дерев'яним гребінцем
В срібним гребінцем
Г золотим гребінцем

13. Конкретна особа, факти життя або риси характеру якої покладено в основу образу літературного героя, називається

А персонажем
Б псевдонімом
В прототипом
Г автонімом

14. За кілька днів до закінчення оренбурзького заслання Т. Шевченко занотував у своєму щоденнику: «Ніч місячна, тиха, чарівна ніч. Як прекрасно, вірно гармоніювала ця чарівна пустинна картина з чарівними віршами Лєрмонтова, які я мимоволі прочитав кілька разів як найкращу молитву Творцеві цієї невимовної гармонії...». Вірш, який пригадався поетові, називається

А «І нудно, і сумно...»
Б «Дума»
В «Три пальми»
Г «На дорогу йду я в самотині.»

15. До жанрів НЕ належить

А поема
Б альба
В повість
Г строфа

16.Установіть відповідність між автором і твором. До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Дж.Г. Байрон
B	Г. Гейне
C	Пушкін
D	М. Гоголь
E	Ф. Шиллер

1	«Орлеанська діва»
2	«Чому троянди немов неживі?..»
3	«Тарас Бульба»
4	«Мій дух, як ніч...»
5	«Заметіль»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ. 2 б.

	«Нове життя» Дайте Аліг'єрі
	«Божественна комедія» Данте Аліг'єрі
	«Книга пісень» Ф. Петрарки
	«Книга пісень» Г. Гейне
	«Простак» Вольтера

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	філософська повість
C	героїчний епос
D	повість-казка
E	трагедія

1	«Ромео і Джульєтта»
2	«Простак»
3	«Пісня про мого Сіда»
4	«Крихітка Цахес на прізвисько Циннобер»
5	«Вій»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	античність
B	Середньовіччя
C	Відродження
D	початок XIX ст.
E	Просвітництво

1	Ж.Б. Мольєр
2	В. Шекспір
3	Данте Аліг'єрі
4	М. Гоголь
5	Вольтер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Lázár Ervin: A Hétfejű Tündér

Virágszemű

Abból már sok botrány származott, hogy valakinek szép szeme van. be ilyesféle perpatvarról, ami Varga Julcsa szeme miatt kerekedett, állítom, még a legöregebbek sem hallottak. Mert Varga Julcsát, ha netán nem tudná valaki, Virágszeműnek nevezik. Azért, mert gyönyörűséges kék szeme van. Nos hát ebből lett a haddelhadd. Mert egy szép napon a Karcsú Sisakvirág nem átallotta azt mondani:

– Semmi kétség, Varga Julcsa szeme olyan, mint én!

Ami igaz, igaz, a Karcsú Sisakvirág igen szép, senki szemének nem válna szégyenére, ha rá hasonlítana. Nem is lett volna baj ebből a kijelentésből, ha nem hallja meg néhány másik virág.

A Fürtös Gyöngyike fel is csattant mindjárt.

– Még hogy olyan, mint te! Jobb, ha elhallgatsz a sápatag színeddel. Varga Julcsa szeme éppen olyan, mint én!

Na, lett erre riadalom, zenebona.

Rikoltozott a Tavaszi Csillagvirág, hogy márpedig csakis őtőle kölcsönözte a színét Julcsa szeme.

Az Ibolya a hasát fogta nevettében.

– Még hogy azt képzelitek… hehe… és én?

Az Erdei Gyöngyköles erre lelilázta az Ibolyát.

– Nem is kék vagy, lila – mondta dühösen.

– Ha én lila vagyok, akkor Julcsa szeme is lila. Vegyétek tudomásul! – kiabálta az Ibolya.

Erre aztán előpattant a Búzavirág is.

– Ti mertek ezen vitatkozni?! Nézzetek meg engem!

Még szerencse, hogy nem tudtak egymáshoz közelebb menni, mert biztos hajba kaptak volna. Különösen akkor, amikor a Közönséges Gubóvirág is beleszólt a vitába. Ennek aztán nekiestek mind a hatan.

– Te mersz közbeszólni! Hiszen még a neved is közönséges!

Akkora volt a ricsaj, hogy a szundikáló füvek mind felébredtek.

Hát, mondhatom nektek, nincs annál csúnyább, mint amikor virágok veszekednek.

Gondolhatjátok, ki tett itt igazságot. Természetesen Mikkamakka. Éppen arra járt (majdnem mindig arra jár, amerre kell), és felkiáltott:

– Te úristen, színvak lettem!

A virágok elhallgattak. Egyszerre kérdezték:

– Színvak? Miért?

– Reggel, amikor erre jártam – mondta Mikkamakka –, világosan láttam, hogy ezen a helyen hét kék virág virít.

– Persze – mondták a virágok –, és?

– Most meg hét vöröset látok.

Hopp, egymásra néztek a virágok! Hát bizony nem Mikkamakka volt színvak, hanem ők vörösödtek ki a méregtől. Gyorsan visszakékültek hát, és előadták az ügyet Mikkamakkának.

– Ó – mondta Mikkamakka –, de oktondiak vagytok! Ez a legegyszerűbb a világon. Varga Julcsa szeme hétfőn Karcsú Sisakvirág, kedden Fürtös Gyöngyike, szerdán Tavaszi Csillagvirág, csütörtökön Ibolya, pénteken Erdei Gyöngyköles, szombaton Búzavirág, vasárnap meg Közönséges Gubóvirág. – (Azért mondta a gubóvirágot vasárnapra, mert titokban az tetszett neki legjobban.) – És közben persze – folytatta Mikkamakka – Varga Julcsa szeme egész héten szebb, mint ti heten együttvéve.

Ebben meg is nyugodtak a virágok, és azóta is boldogan kékellenek, virítanak.

a) **Keresd meg és írd ki, kik vitatkoztak egymással a szövegben! (4 pont)**
b) **Mi volt a vita tárgya? (1 pont)**
c) **Keress a szövegben hasonlatot! Írd ki! (2 pont)**
d) **Szerkessz egy hasonlatot a saját szemedről! (2 pont)**
e) **Értelmezd a következő kifejezéseket! (4 pont)**
   hajba kaptak
   oktondiak
f) **Mivel zárult a vita? (3 pont)**
g) **Mi a véleménye Mikkamakkának a virágokról? Szerinted megfelelően zárta le a vitát? (9 pont)**

21. Напишіть твір-роздум на тему *„Az embert el lehet pusztítani, de nem lehet legyőzni…”* (Ernest Hemingway: Az öreg halász és a tenger)! **(Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.**

XXIII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Послання апостола Павла є складовою
- А Корану
- Б Авести
- В Старого Заповіту
- Г Нового Заповіту

2. За давньогрецькими міфами, Одіссей був царем
- А Спарти
- Б Афін
- В Ітаки
- Г Криту

3. Елегія Горація «До Манлія Торквата» — зразок
- А інтимної лірики
- Б пейзажної лірики
- В громадянської лірики
- Г філософської лірики

4. «Адамом перських поетів» називають
- А Рудакі
- Б Гафіза
- В Нізамі
- Г Хайяма

5. Поезія трубадурів виникла
- А у Франції
- Б в Італії
- В в Німеччині
- Г в Іспанії

6. Найпрестижнішу щорічну літературну премію іспаномовних країн названо на честь
- А Кальдерона
- Б Лопе де Веги
- В Сервантеса
- Г Дон Кіхота

7. Новий тип європейського роману започаткований твором
- А «Мандри Персілеса та Сихізмунди» М. де Сервантеса
- Б «Декамерон» Дж. Боккаччо
- В «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» М. де Сервантеса
- Г «Гаргантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле

8. Героями трагедії «Гамлет» є
- А король Лір, Горацію, Гертруда, Лаерт
- Б Клавдій, Полоній, Лаерт, Розенкранц
- В Офелія, Маріо, Гільденстерн, привид
- Г Офелія, Маріо, Гільденстерн, привид

9. Закон трьох єдностей у драматургії класицизму передбачає дотримання єдності
- А місця, часу, дії
- Б часу, характерів, місця
- В дії, часу, героїв
- Г часу, місця, сюжету

10. У Веймарі перед будівлею Національного театру стоїть пам’ятник

А Гете й Гейне
Б Гете й Гофману
В Гете й Шиллеру
Г Гете й Байрону

11. Народне зібрання біля озера Рютлі — епізод твору

А «Дзяди»
Б «Пан Тадеуш»
В «Вільгельм Телль»
Г «Розбійники»

12. У перекладі Фауста, героя трагедії Й.В. Гете, Новий Заповіт розпочинається словами

А «Було в почині Слово!»
Б «Була в почині Мета!»
В «Була в почині Думка!»
Г «Була в почині Дія!»

13. Передісторія героїв і подій, покладена в основу літературного сюжету, називається

А зав’язкою
Б епілогом
В експозицією
Г епіграфом

14. Реалізм роману «Євгеній Онєгін» виявився в

А зображенні життя російського суспільства
Б натуралістичному зображенні персонажів
В реалізації типу «зайвої людини»
Г реалізації типу «зайвої людини»

15. Анні Петрівні Керн О. Пушкін присвятив твір

А «Я мить чудову пам’ятаю...»
Б «Я вас любив.»
В «Євгеній Онєгін»
Г « До моря»

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	О. Пушкін
B	А. Міцкевич
C	Ф. Шиллер
D	М. Гоголь
E	А. Данте

1	«Вільгельм Телль»
2	«Дзяди»
3	«Тарас Бульба»
4	«Нове життя»
5	«Мідний вершник»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів.

2 б.

	«Я пам’ятник собі воздвиг нерукотворний...» О. Пушкіна
	«Шинель» М. Гоголя
	«Смерть Поета» М. Лєрмонтова
	«Паломництво Чайльд-Гарольда» Дж.Г. Байрона
	«Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	повість-казка
C	вірш
D	комедія
E	героїчний епос

1	«Тартюф»
2	«Шинель»
3	«Золотий горнець»
4	Пісня про Роланда»
5	«Мій дух, як ніч...»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	класицизм
C	сентименталізм
D	романтизм
E	Відродження

1	А. Міцкевич
2	Дж. Боккаччо
3	Ф. де Кеведо
4	Ж. Расін
5	Ж.Ж. Руссо

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

Gárdonyi Géza: Egri csillagok

- Kedves barátaim és védőtársaim! A falakat láttátok, most már a falakon belül levő erőt is ismeritek. Ebben a várban van most a maradék ország sorsa. (…)
- Ha Eger elesik, utána nem állhat meg se Miskolc, se Kassa. Az apró várakat lerázza a török, mint a diót. Nincs többé ellenállás. És akkor Magyarországot beírhatja a történelem a halottak könyvébe. (…) – Az egri vár erős, de ott a szolnoki példa, hogy a falak ereje nem a kőben van, hanem a várvédők lelkében. Ott pénzen fogadott idegen zsoldosok voltak. Nem a várat mentek védeni, hanem hogy zsoldot kapjanak. Itt az öt pattantyús kivételével minden ember magyar. Itt mindenki a hazát védi. Ha vér kell, vérrel. Ha élet kell, élettel. De ne mondhassa azt ránk a jövendő nemzedék, hogy azok a magyarok, akik 1552-ben itt éltek, nem érdemelték meg a magyar nevet. (…)
- Azért hívattam össze kegyelmeteket…, hogy mindenki számot vethessen magával. Aki többre becsüli a bőrét, mint a nemzet jövendőjét, nyitva még a kapu. Nekem férfiak kellenek. Inkább kevés oroszlán, mint sok nyúl. Akinek reszket az ina a közelgő zivatartól, hagyja el a termet, mielőtt tovább szólanék, mert meg kell esküdnünk a vár védelmére olyan esküvel, hogy ha azt megszegi valaki, meg ne állhasson holta után az örök Isten színe előtt.

a) Mi a célja Dobó István várvédőkhöz intézett szavainak? (2 pont)
b) Melyik évben hangzott el a várkapitány beszéde? (1 pont)
c) Hogyan értelmezed a 3. mondatot? (4 pont)
d) Írd ki a szövegből a hasonlatot! (2 pont)
e) Szerkessz egy saját hasonlatot! (2 pont)
f) Magyarázd meg, mit jelentenek az alábbi kifejezések! (6 pont)
reszket az ina
többre becsüli a bőrét
g) Értelmezd Dobó István kijelentését! (8 pont)
„Inkább kevés oroszlán, mint sok nyúl.”

21. Напишіть твір-роздум на тему *A könyv a legjobb barátom*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). **50 б.**

XXIV варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Коран складається з

А сорока п’яти сур
Б дев’яноста дев’яти сур
В ста чотирнадцяти сур
Г ста двадцяти семи сур

2. Оспівування життєвих радощів і насолод — провідний мотив творчості послідовників

А Сапфо
Б Тіртея
В Архілоха
Г Анакреонта

3. Рядками «Зброю співаю і мужа, що перший з надмор’їв троянсь-ких, // Долею гнаний нещадно, на берег ступив італійський» роз-починається твір

А «Буколіки»
Б «Іліада»
В «Енеїда»
Г «Одіссея»

4. Слави видатного математика й астронома зажив східний поет

А Рудакі
Б Гафіз
В Хайям
Г Фірдоусі

5. Після навчання в університеті Ф. Петрарка

А займався торгівлею
Б став членом сенату
В прийняв сан священика
Г працював лікарем

6. «Пісня про Роланда» — це

А британський героїчний епос
Б давньоруський героїчний епос
В іспанський героїчний епос
Г французький героїчний епос

7. У «Канцоньєре» Ф. Петрарки переважає такий ліричний жанр, як

А балада
Б сонет
В канцона
Г мадригал

8. У класицистичній літературі такі жанри, як комедія, сатира, байка, передбачали використання

А «високого» стилю
Б «середнього» стилю
В «низького» стилю
Г «змішаного» стилю

9. Щороку в день смерті Ж.Б. Мольєра Театр французької комедії ставить його п’єсу

А «Міщанин-шляхтич»
Б «Удаваний хворий»
В «Скупий»

Г «Мізантроп»

10. Суперечка Поета й Коміка — епізод твору

А «Простак»
Б «Життя - це сон»
В «Фауст»
Г «Міщанин-шляхтич»

11. Під час південного заслання після відвідин Києва О. Пушкін написав твір

А «Руслан і Людмила»
Б «Пісня про віщого Олега»
В «Я мить чудову пам'ятаю...»
Г «Я пам'ятник собі воздвиг нерукотворний.»

12. Літературний напрям, з яким пов'язана творчість Е.Т.А. Гофмана й А. Міцкевича, називається

А романтизмом
Б класицизмом
В бароко
Г сентименталізмом

13. Перша драма Ф. Шиллера називається

А «Дон Жуан»
Б «Корсар»
В «Розбійники»
Г «Буря»

14. Прочитайте уривок і визначте, з якого він твору.

Прощай же, море! Не забуду Твою красу, твої дари,
І довго, довго чути буду Твій шум у тихі вечори.

А «Парус» М. Лермонтова
Б «Буря» В. Шекспіра
В «До моря» О. Пушкіна
Г «І нудно, і сумно...» М. Лермонтова

15. Різновид смішного, що має гострий, непримиренний називається

А іронією
Б сатирою
В гротеском
Г сарказмом

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Гомер
B	М. де Сервантес
C	Ф. Шиллер
D	Д. Дефо
E	М. Гоголь

1	«Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі»
2	«Розбійники»
3	«Одіссея»
4	«Старосвітські поміщики»
5	«Пригоди Робінзона Крузо»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть послідовність подій у творі В. Шекспіра «Гамлет». 2 б.

	смерть Гамлета
	самогубство Офелії
	зрада Розенкранца й Гільденстерна
	заклик привида батька Гамлета до помсти
	повернення Гамлетта

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	повість
D	героїчний епос
E	трагедія

1	«Іліада»
2	«Пісня про Роланда»
3	«Ромео і Джульєтта»
4	«Тарас Бульба»
5	«Герой нашого часу»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературним напрямом і митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	сентименталізм
B	класицизм
C	бароко
D	романтизм
E	Відродження

1	Й.В. Гете
2	Дж.Г. Байрон
3	Ф. де Кеведо
4	Л. Стерн
5	1 Ф. Петрарка

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

Juhász Gyula: Milyen volt...

Milyen volt szőkesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús kalásszal jő a sárguló nyár
S e szőkeségben újra érzem őt.

Milyen volt szeme kékje, nem tudom már,
De ha kinyílnak ősszel az egek,
A szeptemberi bágyadt búcsuzónál
Szeme színére visszarévedek.

Milyen volt hangja selyme, sem tudom már,
De tavaszodván, ha sóhajt a rét,
Úgy érzem, Anna meleg szava szól át
Egy tavaszból, mely messze, mint az ég.

a) **Mi a vers témája? (1 pont)**
b) **Határozd meg a műfaját! (1 pont)**
c) **Mit érzékeltet a költő a természeti jelenségekkel? (3 pont)**
d) **Írd ki a versből a megszemélyesítéseket! (3 pont)**
e) **Hozz saját példát a megszemélyesítésre! (3 pont)**
f) **Keresd meg a költeményben lévő hasonlatot! Írd ki! (3 pont)**
g) **Karikázd be az alliterációkat! (2 pont)**
h) **Add meg a *visszarévedek* szó rokon értelmű párját! (2 pont)**
i) **Fogalmazd meg néhány mondattal a véleményedet a versről! (7 pont)**

21. Напишіть твір-роздум на тему *„Jól csak a szívével lát az ember”* **(Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg)! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).** **50 б.**

XXV варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Псалми — це пісні релігійного змісту, що входять до складу
А Вед
Б Корану
В Старого Заповіту
Г Нового Заповіту

2. «Іліада» складається з
А шістнадцяти пісень
Б двадцяти двох пісень
В двадцяти чотирьох пісень
Г тридцяти чотирьох пісень

3. У творі Вергілія Еней спустився в Аїд для того, щоб
А урятувати сина
Б урятувати батька
В дізнатися про майбутнє Риму
Г дізнатися про долю дружини

4. Прочитайте поезію і визначте її жанр. Без діла не дармуй, життя свого не гай, Живи роботою, за неї вболівай!
А бейт
Б газель
В рубаї
Г касида

5. Культ Прекрасної Дами характерний для поезії
А трубадурів
Б вагантів
В бардів
Г жонглерів

6. В уявній мандрівці Раєм Данте супроводжує
А Беатріче
Б Вергілій
В Мудрість
Г Любов

7. Назва збірки «Канцоньєре» перекладається як
А книга сонетів
Б книга псалмів
В книга віршів
Г книга пісень

8. До видатних постатей англійського Відродження належать
А Дж. Чосер, Т. Мор, В. Шекспір, К. Марло
Б П. Ронсар, Дж. Чосер, Ф. Бекон, В. Шекспір
В Т. Мор, Ф. Рабле, В. Шекспір, П. Ронсар
Г В. Шекспір, Дж. Чосер, Ф. Бекон, Ф. Війон

9. До представників французького класицизму НЕ належить
А Ш. Перро
Б П. Корнель
В Ж. де Лафонтен
Г Й.В. Гете

10. Дія трагедії «Фауст» розпочинається
А «Прологом на небі»

Б «Прологом на землі»
В «Прологом в театрі»
Г «Прологом в палаці»

11. Неузгодженість нумерації окремих частин — особливість твору

А «Мазепа»
Б «Дзяди»
В «Полтава»
Г «Фауст»

12. Персонаж повісті-казки Е.Т.А. Гофмана Проспер Альпанус — це

А чарівник
Б студент
В батько Кандиди
Г відомий скрипаль

13. За жанром «Німеччина. Зимова казка» Г. Гейне —

А балада
Б сатирична поема
В повість-казка
Г історична поема

14. Першим у світовій літературі романом у віршах є твір

А «Паломництво Чайльд-Гарольда»
Б «Євгеній Онєгін»
В «Шильйонський в'язень»
Г «Дон Жуан»

15. Гальмування прямого розвитку сюжетної дії, що набула значного загострення, уповільнення розповіді про зображувану подію з метою посилення зацікавленості нею називається

А ритмом
Б речитативом
В ретардацією
Г ремаркою

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	В. Шекспір
B	Гомер
C	М. Лермонтов
D	М. Гоголь
E	Дж. Боккаччо

1	«Корсар»
2	«Герой нашого часу»
3	«Гамлет»
4	«Одіссея»
5	«Ніч перед Різдвом»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність творчих шляхів митців

2 б.

	Ф. Шиллер
	Вольтер
	Е.Т.А. Гофман
	М. Гоголь
	В. Шекспір

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	філософська повість
D	трагедія
E	сонет

1	«Гамлет»
2	«Герой нашого часу»
3	«Енеїда»
4	«Бахчисарай»
5	«Простак»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.

3 б.

A	сентименталізм
B	Середньовіччя
C	класицизм
D	романтизм
E	Просвітництво

1	Ж.Б. Мольєр
2	Б. де Борн
3	Й.В. Гете
4	Л. Стерн
5	Вольтер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

A romantika a nyelvről

A romantikus nacionalizmus, a múlt század elejének uralkodó eszmeisége ma is jelen van az átlagembernek a nyelvről való gondolkodásában. Jó példa erre az idegen eredetű szavak megítélése: ma is úgy véli a legtöbb laikus, hogy az idegen eredetű szavak kevésbé „jók", kevésbé szépek, használatuk kerülendő. Azok a nyelvek az igazán stramm, életrevaló nyelvek, melyek – úgymond – nem kényszerülnek idegen szavakat kölcsönvenni mondanivalójuk kifejezésére, hanem saját anyagukból is meg tudják alkotni a közleményeiket. Sietek leszögezni, hogy a nyelvtudomány nem foglal állást ilyen kérdésekben, minthogy e vélekedések értékítéletet tartalmaznak, s nem a nyelv működésére vonatkoznak. A nyelvészet csak azt vizsgálja, hogy a nyelv – mint a kommunikáció eszköze – hogyan látja el az információátadás feladatát. Ha az autó felborult mondat ugyanúgy képes továbbítani az információt, mint az, hogy a gépkocsi felborult, akkor a nyelvész a kettőt egyenértékűnek tekinti, s a további különbségtételt a stilisztikába vagy a nyelvtörténetbe utalja. (…)

A kis nemzeteknél ezen felül működött a kisebbségi érzésből származó nemzeti büszkeség, olykor nemzeti gőg is. „Nem szorulunk rá a mások javaira!" – sugallta a nyelvújítás, amikor kitalálta és bevezette a státus helyett az álladalom (később állam), vagy a klavír helyett a zongora szavakat. (…)

Mára mindezek a szempontok elévültek, s az idegen szavak kerülése inkább csak nemes és illendő hagyomány, mint parancsoló szükségszerűség. Egy valamire természetesen mindig mindenkinek vigyáznia kell: ne használjon idegen szavakat olyanok előtt, akik azokat nem ismerik, nem értik. Ez ugyanis kevélység és fennhéjázás – melyek viszont nem nyelvészeti, hanem erkölcsi kategóriák.

h) Milyen elképzelések, indokok húzódhatnak az idegen szavak kerülése mögött? /3 pont/
i) A szöveg alapján mi a nyelvészet vizsgálati tárgya? /2 pont/
j) Magyarázd a laikus és stramm kifejezéseket! /4 pont/
k) Mi a nyelvújítás? /2 pont/
l) Írj egy-egy szinonimát a kevélység és a fennhéjázás szavakra! /2 pont/
m) Mi a véleményed, miért gondolhatják néhányan úgy, hogy az idegen szavak kevésbé jók, kevésbé szépek? /5 pont/
n) Foglalj állást az idegen szavak használatával kapcsolatban! Mikor szükséges illetve szükségtelen? /7 pont/

21. Напишіть твір-роздум на тему *„A nagy világon e kívül/ Nincsen számodra hely" (Vörösmarty Mihály. Szózat))***(Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів).** **50 б.**

XXVI варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Аят — це найменша структурна одиниця

А Корану
Б Авести
В Рігведи
Г Старого Заповіту

2. Помилковим є твердження: «У давньогрецьких міфах сказано, що,за пророцтвом, ахейці завоюють Трою, якщо

А у війні візьме участь Ахіллес»
Б з храму буде викрадено статую богині Афіни»
В буде принесено в жертву дочку Агамемнона»
Г принесуть у жертву богам коня»

3. У поемі Вергілія цариця Дідона правила містом

А Карфаген
Б Афіни
В Рим
Г Троя

4. Завдяки англійським перекладам Е. Фіцджеральда європейці дістали можливість ознайомитися з творчістю

А Рудакі
Б Хайяма
В Гафіза
Г Фірдоусі

5. Головний герой «Пісні про Роланда» є втіленням

А лицарської звитяги й доблесті воїна
Б мудрості й благородства владаря
В підступності й пихатості зрадника
Г відчайдушної хоробрості та самовпевненості

6. Провідником в уявній подорожі Данте Пеклом і Чистилищем є

А Гомер
Б Вергілій
В Горацій
Г Август

7. Для творчості вагантів НЕ характерне

А пародіювання канонічних текстів
Б звернення до мотивів і форм народної поезії
В оспівування лицарського служіння Прекрасній Дамі
Г поєднання античної традиції з карнавально-сміховою

8. «Звихнувся час...» — слова з монологу

А привида батька Гамлета
Б Клавдія
В Гамлета
Г Фортінбраса

9. Пріоритетними для письменників-класицистів були інтереси

А особистості
Б влади
В церкви
Г родини

10. Посвячення головного героя в сан турецького «мамамуші» — епізод твору

А «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» М. де Сервантеса
Б «Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра
В «Простак» Вольтера
Г «Фауст» Й.В. Гете

11. У творі Й.В. Гете репліка «Лиш той життя і волі гідний, // Хто б'ється день у день за них...» належить

А Богу
Б Маргариті
В Мефістофелю
Г Фаусту

12. «Однаково неперевершений як юрист, як поет, як музикант, як живописець» — сказано про

А М. Лермонтова
Б Дж.Г. Байрона
В Е.Т.А. Гофмана
Г А. Міцкевича

13. «Останнім романтиком», який в одному зі своїх листів зазначав: «Тисячолітнє царство романтизму скінчилось, і я був останнім казковим царем, який склав із себе корону», є

А Дж.Г. Байрон
Б А. Міцкевич
В Г. Гейне
Г Е.Т.А. Гофман

14. «Точність і стислість - от перші достоїнства прози. Вона вимагає думок і думок - без них блискучі вислови ні до чого...» - так 1821 р. сформулював основний закон своєї творчості

А Й.В. Гете
Б О. Пушкін
В Е.Т.А. Гофман
Г М. Гоголь

15. Вид художньої образності, для якого характерні свідоме порушення норм життєвої правдоподібності, підкреслене протиставлення реального та ірреального, зображення дійсності у фантастично перебільшеному чи применшеному вигляді, називається

А сатирою
Б гротеском
В буфонадою
Г епосом

16.Установіть відповідність між персонажем і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Вагнер
B	Башмачкін
C	Пенелопа
D	Ольга
E	Росаура

1	«Євгеній Онєгін»
2	«Фауст»
3	«Життя - це сон»
4	«Шинель»
5	«Одіссея»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність творчих шляхів митців.

2 б.

	М. Лермонтов
	П. Корнель
	Г. Гейне
	Ф. Шиллер
	Вольтер

18. Установ іть відповідність між жанром і митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	епічна поема
B	сонет
C	комедія
D	трагедія
E	роман

1	Ф. Петрарка
2	Арістофан
3	Гомер
4	Есхіл
5	О. Пушкін

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці.

3 б.

A	класицизм
B	Г. Гейне
C	бароко
D	романтизм
E	Середньові́ччя

1	П. Кальдерон
2	Данте Аліг’єрі
3	Ф. Шиллер
4	Вольтер
5	Й.В. Гете

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

Varázserő

Közhely, hogy a kimondott szónak varázsereje van. A világ sok részén a szó szoros értelmében is mágikus jelentőséget tulajdonítanak neki: bizonyos szavakat nem szabad kimondani (tabu), vagy éppen az hoz szerencsétlenséget, ha egy bizonyos helyzetben nem mondunk ki valamit. Az újszülötteknek fedőneveket adnak, az igazit nem szabad használni, és így tovább. Persze nem valószínű, hogy a természeti erőkre szavakkal hatni lehessen. De hogy az emberek tudnak egymásra hatni azzal, amit mondanak, az nem kétséges. Lehet ezt varázserőnek nevezni? Igen, amíg nem értjük, hogy hogyan is hatnak a szavak az emberekre, márpedig nem nagyon értjük.

Egy dolog bizonyos. Míg szinte teljesen urai vagyunk annak, hogy mit mondunk ki, szinte semmi tudatos ellenőrzésünk nincs afölött, hogy mi jut eszünkbe arról, amit hallunk, sőt, afölött sem, hogy a saját gondolataink milyen megfogalmazásban jutnak az eszünkbe. Az embernek ez a kiszolgáltatottsága áll a szavak varázserejének hátterében. Az érveken, a rábeszélésen kívül ezt is kihasználjuk, amikor szavakkal hatunk embertársainkra.

A jóindulatú vagy legalábbis jó szándékú ráhatásra példa a lelki terápia, aminek a gyógyszeres kezelésen, a munkával és mozgással való gyógyításon kívül a beszéd a legfontosabb eszköze. Aztán persze általában az irodalmat is ide sorolhatjuk, az is a szavak varázserejének jóindulatú használata. Tudjuk, hogy a gyógyító és az irodalmi tevékenységben is nagyon sok múlik a megfogalmazáson, sokszor több, mint a „mondanivalón”. De a nyelvészet még a közelébe sem került annak, hogy pontosabban is megfogalmazza ennek a törvényszerűségeit.

h) **Mi a szöveg témája?/1 pont/**
i) **Magyarázd a tabu és közhely kifejezéseket! /4 pont/**
j) **Szerinted milyen babonás elgondolás húzódhat amögött, hogy az újszülötteknek fedőnevet adnak? /5 pont/**
k) **Mi áll a szavak varázserejének hátterében a szerző szerint? /2 pont/**
l) **Hogyan látja a szöveg az irodalmat? /2 pont/**
m) **Mi a közös lelki terápia és az irodalom között? /4 pont/**
n) **Véleményed szerint miért múlik sokszor több a megfogalmazáson, mint a mondanivalón? /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему *A hazaszeretetről!*(Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). **50 б.**

XXVII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Арабською мовою записано тексти
- А Біблії
- Б Авести
- В Корану
- Г Вед

2. Словами «Гнів оспівай, о богине, нащадка Пелея...» розпочинається твір
- А «Енеїда»
- Б «Іліада»
- В «Одіссея»
- Г «Антігона»

3. Горацію НЕ належить твір
- А «До Мельпомени»
- Б «До Манлія Торквата»
- В «До моря»
- Г «Послання до Пізонів»

4. Першим у європейській літературі до жанру газелі звернувся
- А О. Пушкін
- Б А. Міцкевич
- В Г. Гейне
- Г Й.В. Гете

5. Герой «Пісні про Роланда» Карл —
- А вітчим Роланда
- Б сарацинський король
- В батько Роланда
- Г сюзерен Роланда

6. «Останнім поетом Середньовіччя» називають
- А Дж. Рюделя
- Б Данте Аліг'єрі
- В Ф.Петрарку
- Г Шекспіра

7. Справжнє ім'я Дон Кіхота з Ламанчі, героя роману М. де Сервантеса, —
- А Дон Галаор
- Б Кикоть
- В Роланд
- Г Сід Руй Діас

8. «Королем» французької класицистичної комедії визнано
- А Ж. Расіна
- Б Ж. де Лафонтена
- В Ж.Б. Мольєра
- Г П. Корнеля

9. Художники Делакруа, Рембрандт, Врубель, композитори Берліоз, Гуно, Шнітке, письменники Марло, Пушкін, Шеклі у своїй творчості зверталися до образів
- А біблійних книг
- Б Фауста й Мефістофеля
- В гомерівських поем
- Г Прометея і Наполеона

10. Розіграш із перевдяганням у п'єсі «Міщанин-шляхтич» вигадав

А Ков’єль
Б Дорант
В Клеонт
Г Журден

11. У трагедії «Фауст» Й.В. Гете НЕ порушено філософської проблеми

А життєвого призначення людини
Б мистецтва та його ролі в суспільстві
В виховання патріотизму
Г пізнання таємниць світу

12. Під ім’ям лікар Ріттер певний час жив

А Вольтер
Б Дж.Г. Байрон
В Ф. Шиллер
Г Е.Т.А. Гофман

13. Вірш О. Пушкіна «Я вас любив...» належить до

А пейзажної лірики
Б інтимної лірики
В громадянської лірики
Г філософської лірики

14. Середовище українських «старосвітських» поміщиків М. Гоголь зобразив у

А збірці «Вечори на хуторі біля Диканьки»
Б збірці «Миргород»
В циклі «Петербурзькі повісті»
Г повісті «Тарас Бульба»

15. Національно-визвольну боротьбу українського народу проти поль-ських поневолювачів відображено у творі

А «Втрачена грамота»
Б «Страшна помста»
В «Тарас Бульба»
Г «Зачароване місце»

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	М. Гоголь
B	А. Міцкевич
C	О. Пушкін
D	Ж.Б. Мольєр
E	Ф. Шиллер

1	«Тартюф»
2	«Я мить чудову пам’ятаю...»
3	«Підступність і кохання»
4	«Ніс»
5	«Пан Тадеуш»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність творчих шляхів митців.

2 б.

	В. Шекспір
	Горацій
	Ф. Шиллер
	Есхіл
	Ф. Петрарки

18. Установ іть відповідність між жанром і митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	елегія
B	епічна поема
C	героїчний епос
D	трагедія
E	комедія

1	«Гамлет»
2	«Енеїда»
3	«Пісня про Роланда»
4	«І нудно, і сумно...»
5	«Міщанин-шляхтич»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературними напрямом або добою та митцемДо кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	сентименталізм
C	Відродження
D	романтизм
E	Просвітництво

1	Л. Стерн
2	Ф. Петрарка
3	Г. Гейне
4	Вольтер
5	П. Кальдерон

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

Amagyarsiketekjelnyelve

Lehet, hogyelső hallásrameglepő, devanMagyarországonegynyelv, amelyetrengetegenhasználnakkörülöttünkazországmindentáján, denyomtatásbanszintesohanememlítettékmég, nincsnyelvtankönyve, szótárasem. Pedig valószínűleg mindenki találkozott már vele. Hogy mi ez a nyelv? – A magyar siketek jelnyelve.

Sokan még azt sem tudják, hogy nyelv. Azt hiszik, hogy rendszertelen, ötletszerű gesztikulálás, amilyet mi, hallók is használunk, ha például egy üvegfal választ el egymástól. Pedig erről szó sincs. A siketek jelnyelve ugyanúgy nyelv, mint a hangzó nyelvek.

Az is téved, aki azt hiszi, hogy ennek a nyelvnek valami köze van a magyarhoz. Igaz, hogy sok magyar hatás érezhető benne, de mondatai nem jelekkel visszaadott magyar mondatok. (…)

A magyar siketek jelnyelvének a története a ködbe vész, rokon jelnyelveit nem ismerjük. Az egyes országokban a siketek más és más jelnyelveket használnak, és csak kevés jelnyelv rokonsági viszonyai ismeretesek.

A siketek jelnyelve minden olyan jellegzetességgel rendelkezik, mint a hangzó nyelvek. Vannak benne ragozott és képzett szóalakok, kivételes szóalakok, szószerkezetek és mondatszerkezetek.

És vannak benne szokatlan jelenségek is, amik a jelnyelv közegéből fakadnak. Például van olyan, amikor két szó időben egyszerre jelenik meg. Így a tagadást a fejünkkel jelezzük, miközben egyidejűleg kezünkkel mutatjuk az igét, amit tagadunk. De az egyidejűség jellemző a társalgásra is. Semmi akadálya annak, hogy két társalgó fél egyszerre jeleljen.

Az emberi idegrendszer a jelnyelvek használatára éppúgy fel van készülve, mint a hangzó nyelv használatára. (…)

h) Mi az alapvető különbség a jelnyelv és a hangzó nyelv között? /3 pont/
i) A szöveg alapján milyen hasonlóságok van a két nyelv között? /3 pont/
j) Mi különbség a gesztikulálás és jelelés között? /4 pont/
k) Magyarázd a ködbe vész kifejezést! /3 pont/
l) Hogyan értelmezed, hogy a jelnyelvben olykor „két szó időben egyszerre jelenik meg”? /3 pont/
m) Mi a különbség a siket és süket szavak jelentése között? /2 pont/
n) Célszerű-e ismernünk a jelnyelvet nem siketként is? Fejtsd ki véleményedet néhány mondatban! /7 pont/

21. Напишіть твір-роздум на тему *A közösség szerepe az ember életében*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XXVIII варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Найдавнішими видами мистецтва є
- А література, театр, кіно
- Б живопис, музика, література
- В література, архітектура, опера
- Г скульптура, література, анімація

2. У творі Гомера зброю Ахілла після його смерті успадкував
- А Пірр
- Б Одіссей
- В Агамемнон
- Г Аякс

3. Про перетворення людей на тварин, рослини, сузір'я ідеться в епічній поемі
- А Вергілія
- Б Горація
- В Гомера
- Г Овідія

4. Провідна тема вірша Ду Фу «При місяці згадую брата»
- А туга за батьківщиною
- Б засудження війни
- В краса природи
- Г братерська любов

5. Провідним образом куртуазної літератури є
- А студент-чернець
- Б мандрівний лицар
- В розбійник
- Г філософ

6. «З-поміж усіх великих людей він найзагадковіший. Єдине, що ми знаємо про нього, - це те, що він жив і страждав», — писав відомий ірландський митець Дж. Джойс про
- А Гомера
- Б В. Шекспіра
- В Ісуса Христа
- Г Фауста

7. Слова «Волею небес уродився я в сей залізний вік, аби на світі золотий вік, або, як іще кажуть, золоту добу, воскресити» належать
- А Гамлету
- Б Дон Кіхоту
- В Роланду
- Г Карлу Великому

8. Персонажами повісті Вольтера «Простак» є
- А Гуронець, Геслер, абат де Сент-Ів
- Б герцог Парріціда, панна де Керкабон, Гуронець
- В панна де Сент-Ів, отець Ту-а-Ту, Гордон
- Г абат де Керкабон, Руденц, Сент-Пуанж

9. Твір французького теоретика класицизму Н. Буало називається
- А «Класицистична поетика»
- Б «Поетика класицизму»
- В «Мистецтво поетичне»
- Г «Мистецтво класицизму»

10. Символічне значення образу Вагнера в трагедії Й.В. Гете —

А приречене кохання
Б скептичне заперечення
В наука, відірвана від життя
Г пошуки істини

11. Й.В. Гете зазначав, що «Пролог на небі» (трагедія «Фауст») був навіяний аналогічною сценою в біблійній книзі

А Естер
Б Псалмів
В Іова
Г Рут

12. У трагедії Й.В. Гете слова «тої сили часть, що робить лиш добро, бажаючи лиш злого» характеризують

А відьом
Б Духа Землі
В Мефістофеля
Г Фауста

13. Пародією на «байронічного героя» є образ

А Печоріна
Б Вернера
В Грушницького
Г Вулича

14. Наприкінці роману О. Пушкіна Татьяна відмовляє Онєгіну, тому що

А не кохає його
Б хоче покарати його за байдужість
В вважає ганебним порушення шлюбної обітниці
Г кохає свого чоловіка

15. До жанрів НЕ належить

А лірика
Б балада
В новела
Г плач

16.Установіть відповідність між персонажем і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Росаура
B	Гертруда
C	Гурон
D	Андромаха
E	Ленскій

1	«Простак»
2	«Євгеній Онєгін»
3	«Гамлет»
4	«Іліада»
5	«Життя - це сон»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів.

2 б.

	«Євгеній Онєгін» О. Пушкіна
	«Тартюф» Ж.Б. Мольєра
	«Простак» Вольтера
	«Пан Тадеуш» А. Міцкевича
	«Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра

18. Установіть відповідність між жанром і твором.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість-казка
B	драматична поема
C	епічна поема
D	трагедія
E	комедія

1	«Ромео і Джульєтта»
2	«Золотий горнець»
3	«Енеїда»
4	«Дзяди»
5	«Міщанин-шляхтич»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Античність
B	Відродження
C	Середньовіччя
D	Просвітництво
E	Романтика

1	В. Шекспір
2	Вольтер
3	Сапфо
4	Дж. Г. Байрон
5	Дж. Рюдель

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання! **25 б.**

Varázserő

Közhely, hogy a kimondott szónak varázsereje van. A világ sok részén a szó szoros értelmében is mágikus jelentőséget tulajdonítanak neki: bizonyos szavakat nem szabad kimondani (tabu), vagy éppen az hoz szerencsétlenséget, ha egy bizonyos helyzetben nem mondunk ki valamit. Az újszülötteknek fedőneveket adnak, az igazit nem szabad használni, és így tovább. Persze nem valószínű, hogy a természeti erőkre szavakkal hatni lehessen. De hogy az emberek tudnak egymásra hatni azzal, amit mondanak, az nem kétséges. Lehet ezt varázserőnek nevezni? Igen, amíg nem értjük, hogy hogyan is hatnak a szavak az emberekre, márpedig nem nagyon értjük.

Egy dolog bizonyos. Míg szinte teljesen urai vagyunk annak, hogy mit mondunk ki, szinte semmi tudatos ellenőrzésünk nincs afölött, hogy mi jut eszünkbe arról, amit hallunk, sőt, afölött sem, hogy a saját gondolataink milyen megfogalmazásban jutnak az eszünkbe. Az embernek ez a kiszolgáltatottsága áll a szavak varázserejének hátterében. Az érveken, a rábeszélésen kívül ezt is kihasználjuk, amikor szavakkal hatunk embertársainkra.

A jóindulatú vagy legalábbis jó szándékú ráhatásra példa a lelki terápia, aminek a gyógyszeres kezelésen, a munkával és mozgással való gyógyításon kívül a beszéd a legfontosabb eszköze. Aztán persze általában az irodalmat is ide sorolhatjuk, az is a szavak varázserejének jóindulatú használata. Tudjuk, hogy a gyógyító és az irodalmi tevékenységben is nagyon sok múlik a megfogalmazáson, sokszor több, mint a „mondanivalón”. De a nyelvészet még a közelébe sem került annak, hogy pontosabban is megfogalmazza ennek a törvényszerűségeit.

o) **Mi a szöveg témája?/1 pont/**
p) **Magyarázd a tabu és közhely kifejezéseket! /4 pont/**
q) **Szerinted milyen babonás elgondolás húzódhat amögött, hogy az újszülötteknek fedőnevet adnak? /5 pont/**
r) **Mi áll a szavak varázserejének hátterében a szerző szerint? /2 pont/**
s) **Hogyan látja a szöveg az irodalmat? /2 pont/**
t) **Mi a közös lelki terápia és az irodalom között? /4 pont/**
u) **Véleményed szerint miért múlik sokszor több a megfogalmazáson, mint a mondanivalón? /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему *Napjaink Robinzonja*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). **50 б.**

XXIX варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Гімн «Богині вранішньої зорі» є складовою

А Біблії
Б Авести
В Корану
Г Вед

2. Усі грецькі племена, що брали участь у Троянській війні, Гомер називає

А греками
Б ахейцями
В еллінами
Г троянцями

3. У вірші Овідія про чотири покоління людей останньою з богів землю покидає

А Юнона
Б Венера
В Астрея
Г Мінерва

4. Найбільшим за обсягом жанром персько-таджицької поезії є

А бейт
Б рубаї
В газель
Г касида

5. Герой твору «Пісня про Роланда» Ганелон є втіленням

А лицарської звитяги й доблесті воїна
Б мудрості й благородства владаря
В підступності й пихатості зрадника
Г васальної вірності й відданості сюзерену

6. За жанровими ознаками «Пісня про Роланда» є

А народною легендою
Б ліричною піснею
В фольклорною баладою
Г героїчним епосом

7. «Тридцять потворних велетнів», з якими має на думці битися герой твору М. де Сервантеса Дон Кіхот, усього лише

А каторжники
Б вітряки
В барани
Г селяни

8. Улюблений жанр П. Кальдерона —

А філософська драма
Б комедія інтриги
В ауто
Г драма честі

9. Автором твору «Мистецтво поетичне», у якому викладено основні правила поетики класицизму, є

А Р. Декарт
Б Н. Буало
В П. Корнель
Г Ж. Расін

10. Головний герой комедії «Міщанин-шляхтич» подарував маркізі

А намисто з перлин
Б голландські тюльпани
В діамантовий перстень
Г смарагдове кольє

11. П'єса Ж.Б. Мольєра «Міщанин-шляхтич» - типова

А «комедія характерів»
Б «комедія масок»
В «комедія ситуацій»
Г «комедія помилок»

12. Поєднання повсякденної реальності з елементами дивовижного й фантастичного властиве твору

А «Життя - це сон» П. Кальдерона
Б «Крих ітка Цахес на прізвисько Циннобер» Е.Т.А. Гофмана
В «Простак» Вольтера
Г «Мазепа» Дж.Г. Байрона

13. Історія трагічного кохання Густава до дівчини на ім'я Мареля — епізод твору

А Е.Т.А. Гофмана
Б Дж.Г. Байрона
В Г. Гейне
Г А. Міцкевича

14. Різко окреслена протилежність між характерами людей, між предметами чи явищами називається

А колізією
Б контрастом
В конфліктом
Г інверсією

15. Насмішка, тонко прихована за допомогою поважного інакомовлення, називається

А іронією
Б сатирою
В гротеском
Г сарказмом

16.Установіть відповідність між автором і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Вергілій
B	О. Пушкін
C	Ф. Шиллер
D	М. Гоголь
E	Гомер

1	«Мертві душі»
2	«Вільгельм Телль»
3	«Пікова дама»
4	«Одіссея»
5	«Енеїда»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Визначте правильну послідовність рядків, і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	бароко
	античність
	Просвітництво
	Середньовіччя
	Відродження

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	роман
B	епічна поема
C	вірш
D	трагедія
E	повість

1	«Герой нашого часу»
2	«Гамлет»
3	«Енеїда»
4	«Станційний наглядач»
5	«Прометей»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	Відродження
B	Просвітництво
C	античність
D	початок XIX ст.
E	Середньові́ччя

1	Вольтер
2	Ф. Петрарка
3	Данте Аліг’єрі
4	Горацій
5	Ф. Шиллер

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

„Könnyű” és „nehéz” nyelvek

Tudjuk, hogymindenemberinyelv, amitközösségekanyanyelvükként beszélnek, egyformánbonyolultszerkezetű.
Agyerekekegyformakönnyedséggeltanuljákmeganyanyelvüketvagyanyanyelveiket. Mégis, hafelnőttkorunkbantanulunkidegennyelvet, bizonyosnyelveknagyobbnehézségetokoznak, mintmások. Hogyanlehetségesez? Nincsittvalamiellentmondás?

Nincs. Afelnőttkorinyelvtanulásegészenmás, mintagyerekkori. Agyerekekazelső pillanattólhasználjákis, amitanyelvbőlelsajátítottak, mégpedigegyszerű célokra, éseszükegyüttfejlődikanyelvtudásukkal. Afelnőttekviszontsokáigtűrik, hogynemtudjákrendesfelnőtt-kommunikációrahasználniazidegennyelvet, inkábbegydarabigegyáltalánnemhasználják. Azacéljuk, hogyaminthasználnikezdik, rögtönudvarias, teljesenmegformált, felnőttesmondatokatmondjanak és értsenekmeg. Ehhezkomolybefektetésszükséges.

Agyerekeknemtanulnakszabályokról éskivételekről. Számukra kezdetben minden kivételes és egyedi, amit tanulnak. A szabályszerűségekre vonatkozóan ráérnek később, nagyobb tudás alapján általánosításokat kialakítani. A felnőttek viszont szabályok, táblázatok és kivételek segítségével próbálják megtanulni szóalakok és szerkezetek tömkelegét. Csak hosszú gyakorlás révén jutnak el oda, hogy ne képzeletbeli táblázatokból keressék ki a megfelelő alakokat, és ne kelljen tudatosan vigyázniuk a kivételekkel. (…)

Összefoglalva: csak a felnőttkori nyelvtanulás sajátos céljaiból, módszereiből és stádiumaiból fakad az a benyomásunk, hogy egyes nyelveket nehezebb megtanulni, mint másokat.

a) **Nevezz meg egy alapvető különbséget a gyerekek és a felnőttek nyelvtanulása között? /3 pont/**
b) **A szöveg alapján mi a célja a felnőttek nyelvtanulásának?/2 pont/**
c) **Mi az oka annak, hogy felnőtt korunkban egyes nyelvek megtanulása nagyobb nehézséget okoz, mint másoké? /4 pont/**
d) **Mi az összefüggés a felnőttek nyelvtanulása és a szabályok között? /2 pont/**
e) **Magyarázd a kommunikáció és stádium szavak jelentését! /4 pont/**
f) **Miért szükséges komoly befektetés a nyelvtanuláshoz? Álláspontodat foglald össze három mondatban! /3 pont/**
g) **Foglald össze röviden saját tapasztalatodat a nyelvtanulással kapcsolatban! /7 pont/**

21. Напишіть твір-роздум на тему *A szem a lélek tükre!* (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.

XXX варіант

Завдання 1-15 мають по чотири варіанти відповідей, з яких лишеОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її!

1. Творити добро в Нагірній проповіді закликав
- А Брахма
- Б Конфуцій
- В Ісус Христос
- Г Магомед

2. Її профіль карбували на монетах, її називали десятою музою, її ім'я —
- А Єлена
- Б Каліпсо
- В Сапфо
- Г Деметра

3. Віршовий розмір, до якого найчастіше зверталися давньоримські поети, називається
- А гекзаметром
- Б амфібрахієм
- В ямбом
- Г хореєм

4. Автором «Пісні про хліб і шовк» є
- А Конфуцій
- Б Лі Бо
- В Ду Фу
- Г Ван Вей

5. «Старша Едда» — це
- А британський епос
- Б скандинавський епос
- В іспанський епос
- Г французький епос

6. Збірку «Нове життя» присвячено
- А Росаурі
- Б Мадонні
- В Беатріче
- Г Лаурі

7. У назві твору Данте Аліг'єрі слово «божественна» з'явилося завдяки
- А В. Шекспіру
- Б Вольтеру
- В Дж. Боккаччо
- Г Й.В. Гете

8. До «низьких» жанрів класицизму НЕ належить
- А байка
- Б авантюрний роман
- В героїчна поема
- Г сатира

9. Особлива форма комедії, створена Ж.Б. Мольєром, — це
- А комедія-балет
- Б комедія-опера
- В комедія-фарс
- Г комедія-водевіль

10. Класицистична драма складається з
- А шести дій

Б п’яти дій
В чотирьох дій
Г трьох дій

11. Серед наставників героя комедії «Міщанин-шляхтич» пана Журдена НЕ було вчителя

А танців
Б живопису
В філософії
Г фехтування

12. Німецька легенда про Лорелей лягла в основу вірша «Не знаю, що стало зо мною...», написаного

А Дж.Г. Байроном
Б А. Міцкевичем
В Г. Гейне
Г О. Пушкіним

13. Героїня роману «Євгеній Онєгін» Ольга Ларіна після смерті Ленського

А постриглася в черниці
Б вийшла заміж за улана
В вийшла заміж за сусіда-поміщика
Г залишилася вірною першому коханню

14. Лекції з історії середніх віків певний час читав

А Г. Гейне
Б О. Пушкін
В М. Гоголь
Г Ф. Шиллер

15. Драматичний твір, в основу якого покладено гострий конфлікт між прагненнями людини й неможливістю втілити їх у життя, називається

А комедією
Б трагедією
В фарсом
Г драмою

16.Установіть відповідність між митцями та країною, яку вони представляють.
До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці 2 б.

A	Ф. Шиллер
B	О. Пушкін
C	А. Міцкевич
D	М. де Сервантес
E	Гомер

1	Росія
2	Німеччина
3	Польща
4	Іспанія
5	Греція

A	**B**	**C**	**D**	**E**

17. Установіть хронологічну послідовність написання творів і впишіть до таблиці відповідні ЦИФРИ.

2 б.

	«Міщанин-шляхтич» Ж.Б. Мольєра
	«Канцоньєре» Ф. Петрарки
	«Жереб мені випав такий...» Сапфо
	«Скорботні елегії» Овідія
	«Дон Кіхот.» Сервантес

18. Установіть відповідність між жанром і твором До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	повість
B	роман
C	героїчний епос
D	комедія
E	вірш

1	«Герой нашого часу»
2	Станційний наглядач»
3	«Смерть Поета»
4	«Енеїда»
5	«Міщанин-шляхтич»

A	**B**	**C**	**D**	**E**

19. Установіть відповідність між літературною добою та митцем.До кожного рядка, позначеного БУКВОЮ, доберіть відповідник, позначений ЦИФРОЮ, і впишіть ЦИФРИ до таблиці. 3 б.

A	бароко
B	просвітництво
C	класицизм
D	романтизм
E	Відродження

1	Ж.Б. Мольєр
2	Ф. Петрарка
3	Ф. де Кеведо
4	А. Міцкевич
5	Ж.Ж. Руссо

A	**B**	**C**	**D**	**E**

20. Робота над художнім текстом. Прочитайте текст та дайте відповіді на питання!
25 б.

MIRE JÓ A RÁDIÓ?

Rádió! Bölömbér bácsi például nem is hiszi, hogy milyen nagyszerű találmány ez. A hang számára nincs távolság. És nincs akadály. Keresztültör a hegyeken. Úgy fut keresztül az emeletes házak falán, bútorain, emberein, mint a napsugár az ablaküvegen. Vagy mint a fecske a levegőn, illetve, ha ez a hasonlat rossz is lenne, a helyzet röviden az, hogy: fölzendül Párizsban a hang, és az ember nyomban hallja Budapesten, Honoluluban, Tahiti szigetén, sőt – ami már szinte hihetetlen - még talán Kiskupacon is.

Párizsban, Londonban, New Yorkban fölzendülő élő eleven hang Kiskupacon hallható! Nahát, ennek a csudának van egy kis, hogy úgy mondjam, perspektívája. Én például, ha ezt jól elgondolom, egészen fölizgulok, föllelkesülök, kezdek számítani, kombinálni, tervezni, kezdek hinni az emberben s a társadalomban, kezdek hinni nem kevesebben, mint az igazságban s az általános jólétben. Persze, úgy, hogy az ma még nincs, de majd lesz!

Tehát még egyszer Párizsban fölzendül a hang. No de micsoda hang? Mindenesetre legalábbis valami nagyszerű zene, amely mondjuk úgy, egy érzésbe forrasztja a honolului és a kiskupaci szíveket. Vagy azután – mert az érzés még nem minden –: Párizsban fölzendül a szó. A szó a gondolat hordozója. Valaki beszél, aki az emberi értelmesség és a kultúra csúcspontján áll. Beszél, tanít, fölvilágosít, bizonyít és meggyőz. Mert kell, hogy mindennek a világon meglegyen a maga helyes módja, hogy minden bajból legyen kivezető út, hogy legyen irány, amely visz előre és fölfelé. Párizsban vagy *másutt* megszólal a bölcsesség és a jóság, és elárasztja a földgömböt. Nincs akadály, mert sem a távolság, sem a hegy és a folyó, sem a kaszárnyák falai nem azok többé; nincs távolság sem a térben, sem az időben, szól az értelem beszéde és nyomban hallani, kapiskálni, érteni és akceptálni kell, nyomában csakhamar el kell majd következniük a tetteknek, az okos és igazságos tetteknek. Az értelem kigyúlt fényében úgy sorvad el az ostobaság, a gonoszság és a szegénység, mint a napfényben elpusztulnak a pincefergek.

Nagyszerű és remek és felséges és isteni s amilyen egzaltált szót csak ki tud az ember találni – hocide azt a kagylót, hadd teszem a fülemhez, és hadd örülök az örülőkkel, hadd ülök diadalt a diadalt ülőkkel.

Kezembe veszem a kagylót, a fülemhez emelem, Budapest beszél, várom áhítattal és szívdobogósan; megreccsen ám a borízű műbasszus, Budapesten fölzendül a hang, száll a szó, és hallom ám:

– És akkor a lúdtalpú király nagyot ütött tenyerével az asztalra, s így szólt: Nem úgy van az, öcsém!

15. Mihez hasonlítja a szerző a rádió hangját? 2 pont
16. Szerkessz önállóan hasonlatot a rádióra! 2 pont
17. Sorolj fel három érvet a szöveg alapján, hogy miért hasznos találmány a rádió! 3 pont
18. Hogyan határozza meg a szöveg a *szó* fogalmát? 1 pont
19. Szövegkörnyezet alapján határozd meg az egzaltált szó jelentését saját szavaiddal! 5 pont
20. Az utolsó bekezdésben a szerző milyen műfajú szöveget hallhat? Indokold meg válaszodat! 5 pont
21. Hogyan értelmezed az alábbi részletet? 7 pont

Az értelem kigyúlt fényében úgy sorvad el az ostobaság, a gonoszság és a szegénység, mint a napfényben elpusztulnak a pincefergek.

21. Напишіть твір-роздум на тему *A szeretet ereje*! (Доведіть або спростуйте цю тему на матеріалі вивчених творів). 50 б.